

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Актуальне інтерв'ю

Для забезпечення прав переселенців держава має напрацювати ефективну стратегію

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Валерія ЛУТКОВСЬКА.

СТОР. 6

Відважні

За їхніми плечима — Маріуполь

СТОР. 8

Великі сподівання

Вагонобудівників нарешті завантажили роботою

СТОР. 13

№ 223 (6477) СЕРЕДА, 23 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Час змін — це і час шансів

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій у понеділок, після повернення з Турецької Республіки, де він перебував із візитом, зустрівся з Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем у залі офіційних делегацій, **повідомляє прес-служба апарату Верховної Ради України.**

А. Парубій привітав Андрея Пленковича зі вступом на нову посаду та зазначив: «Ми раді, що великий друг України на такій посаді. Ми повні оптимізму щодо співпраці України і Хорватії». Він також подякував йому за підтримку та висловив сподівання на поглиблення співпраці країн середньосхідної Європи у контексті Міжмор'я.

Своєю чергою, А. Пленкович запевнив у гарній перспективі такого співробітництва і запросив Голову Верховної Ради відвідати Загреб на початку грудня. Він також привітав народ України з річницею Майдану.

СТОР. 2

Нова зустріч «нормандської четвірки» відбудеться наприкінці листопада

Про це під час телефонної розмови домовилися Президент України Петро Порошенко та Канцлер Німеччини Ангела Меркель, **інформує прес-служба глави держави.** Співрозмовники також обговорили підготовку проекту Дорожньої карти імплементації Мінських домовленостей, відповідно до результатів попереднього Берлінського саміту нормандського формату.

Окрім того, А. Меркель поінформувала про підсумки зустрічі лідерів держав-членів ЄС з Президентом США Бараком Обамою 18 листопада у Берліні. Було підтверджено, що санкції ЄС проти РФ залишатимуться до повного виконання Москвою Мінських домовленостей.

СТОР. 11

Люди фронту...

Саня Сарабун — позивний «Вінниця», боєць нашого батальйону. 2014-го, у віці 35 років, записався добровольцем у батальйон «Донбас». При виході з оточення під Іловайськом був тяжко поранений — пострілом із великокаліберного кулемета роздробило ногу. Потрапив у полон, а через три дні його обміняли на російських військовополонених. Ногу довелося ампутувати. Після госпіталю в 2015 р. на протезі повернувся в батальйон «Донбас-Україна» ЗСУ. За його словами, тут він почувається повноцінною людиною, тут його не вважають калікою. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня. Нині демобілізувався й живе в Могильові-Подільському, займається волонтерською діяльністю та збирається одружитися.

СТОР. 9

Фото Юрія ВЕЛИЧКА, молодшого сержанта 46-го Окремого батальйону спеціального призначення «Донбас-Україна».

ПОДІЇ

Формальна реконструкція: пустили дим, але забули про гідність

У понеділок у Києві відзначали третю річницю Євромайдану. Громадський порядок у місті охороняли майже шість тисяч поліцейських і нацгвардійців. «Майже впоралися» — так за підсумками дня оцінив дії правоохоронців глава столичної Нацполіції Андрій Крищенко, заявивши, що ніхто не був затриманий, а за інцидентами, без яких, на жаль, не обійшлося, проводяться слідчі дії...

І якщо у світлий час доби, заходи, присвячені до Дня Гідності та Свободи, що їх проводили у центрі столиці, а також супутні їм мітинги та акції, тримали в легітимних рамках, то з настанням темряви провокації, про які так довго попереджало СБУ, таки «матеріалізувалися». І не стільки в словах деяких виступаючих, що критикували владу зі сцени, установленої біля Будинку профспілок, скільки в радикальних діях груп «активістів». Уже після 19.00 молоді люди з боку Майдану, де проходило віче, принесли під стелу Незалежності автомобільні шини й підпалили їх. Там же почалася бійка із правоохоронцями.

СТОР. 15

Претенденти на субсидії: щодня плюс тисяча

Уже 64 тисячам сумських родин призначили субсидії на оплату житлово-комунальних послуг. Це понад дві третини від їх загальної кількості.

За останні 10 днів до списку щодня додавалося у середньому по тисячі домогосподарств, і за відсотком охоплення цим видом державної соціальної допомоги облцентр вийшов на перше місце в державі. Директор Департаменту соціального захисту населення міськради Тетяна Масик вважає, що таке лідерство не означає, що у Сумах живуть найбідніші українці, котрі отримують найнижчі доходи. Просто працівники департаменту соцзахисту добре працюють і сумлінно виконують свої обов'язки, **передає наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

КОРОТКО

■ Конференція «Стале виробництво сої — стала Європа» відкривається завтра у Будапешті (Угорщина) за участі українських виробників цієї перспективної бобової культури, **інформує Асоціація «Дунайська соя».**

■ Форум «Україна — Ізраїль 2016. 25 років дипломатичних відносин: від загальної спадщини до спільного бачення» відбудеться завтра у Києві, **повідомляє Посольство Держави Ізраїль в Україні.**

■ Учениця 8 класу Рівненського обласного ліцею Анна Богуцька за особливі успіхи у вивченні української мови та літератури отримуватиме стипендію імені Тараса Шевченка — 1356 гривень щомісяця. Відповідний указ підписав Петро Порошенко, **передає наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ Чемпіон Паралімпіади-2016 у Ріо-де-Жанейро Іван Доценко став почесним громадянином рідного Новотроїцького району Херсонщини, **інформує наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

В Україні уже зварено 1,5 млн. тонн цукру — *«Укрцукор»*

Час змін — це і час шансів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Голова Верховної Ради Андрій Парубій сказав: «Майдан мене навчив: час змін — це одночасно і час шансів, і ми ті шанси не повинні упускати, а матеріалізувати як у питанні економіки, так і у питаннях безпеки. Дуже важливо відчувати плече і підтримку наших соратників». А. Парубій також підкреслив, що президент сусідньої держави вкладає нині у дестабілізацію не менше коштів, аніж у мілітарну складову.

Голова парламенту також наголосив на тому, що питання отримання безвізового режиму для українців і Угоди про асоціацію «важливі не так практично, а як символ нашого діалогу і нашого поступу до ЄС». «Не всі це розуміють. Це не лише питання України, а й всього регіону, — сказав він. — Нам потрібні знаки, що ми йдемо у правильному напрямку. Важливо, щоб європейські держави почули нас і додали нам європейського оптимізму».

* * *

Президент України Петро Порошенко прийняв Прем'єр-міністра Республіки Хорватія Андрея Пленковича, який прибув до України з першим за час незалежності обох країн офіційним візитом, **повідомляє офіційне інтернет-представництво глави держави.**

Голова Верховної Ради України Андрій Парубій (праворуч) під час зустрічі з Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем.

Петро Порошенко висловив сподівання, що на новій посаді керівника хорватського уряду колишній голова делегації Європарламенту в Україні Андрей Пленкович зберігатиме високу увагу до України, європейської інтеграції та двосторонніх відносин між нашими державами.

Прем'єр-міністр Хорватії повідомив, що за його дорученням у Республіці Хорватія створено Робочу групу підтримки України, до складу якої увійшли високопосадовці низки хорватських міністерств та відомств.

Співрозмовники обговорили питання активізації діяльності двосторонніх робочих механізмів з метою розширення торговельно-економічної співпраці.

Президент України подякував Андрею Пленковичу за послідовну підтримку з боку Хорватії у питанні територіальної цілісності України в рамках міжнародних організацій.

Петро Порошенко закликав главу хорватського уряду активно сприяти в рамках Європейського Союзу завершенню роботи над механізмом призупинення безвізових режимів, що відкриє шлях до скасування віз для України, а також завершення ратифікації Угоди про асоціацію Україна — ЄС.

* * *

Із новим прем'єром Хорватії Андреєм Пленковичем також зустрілась Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина Геращенко. «Хорватська сторона виступила з дуже цікавою ініціативою — створення двосторонньої групи з вивчення і впровадження досвіду щодо реінтеграції окупованих територій, повернення їх до мирного життя, — **повідомила І. Геращенко після зустрічі на своїй сторінці у Фейсбуці.** — Хорватія пройшла цей страшний шлях війни, повернення територій, їх відбудови. У Хорватії розуміють, що конфлікт на Донбасі має свої особливості, він спровокований зовнішньою агресією з боку РФ, але справедливо зазначають, що після повернення територій першим питанням буде демілітаризація, реінтеграція, розмінування, гуманітарне врегулювання, інклюзивний діалог. Хорватські колеги готові ділитися своїм досвідом в усіх сферах: законодавчі питання, гуманітарні, розмінування, бюджетна і монетарна політика. Домовилися, що на базі неформального парламентського майданчика «мінська платформа» долучимося до роботи комітету, який має запрацювати як міжурядовий». Окрім того, за словами І. Геращенко, велику частину зустрічі присвятили ситуації на Донбасі, питанню звільнення заручників, загостренню ситуації навколо окупованого Криму, а також багатьом питанням двостороннього співробітництва та євроінтеграції. «Хорватія підтримує надання Україні безвізового режиму і повну ратифікацію Угоди про асоціацію, — відзначила парламентарій. — І нам важлива ця підтримка».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Оцінити складність гуманітарної ситуації на Донбасі

Президент України Петро Порошенко провів зустріч із Верховним Комісаром ООН у справах біженців Філіппо Гранді, який перебуває в Україні зі своїм першим візитом (останній візит Верховного Комісару ООН у справах біженців в Україну відбувся 22 роки тому), **повідомляє офіційне інтернет-представництво глави держави.**

«Ми задоволені рівнем співробітництва України з Управлінням Верховного Комісара ООН у справах біженців та дякуємо за міцну підтримку нашої держави у цей складний час», — сказав Президент.

Глава держави висловив сподівання, що візит Верховного Комісара в Україну дасть змогу йому на власні очі оцінити всю складність гуманітарної ситуації на Донбасі, за яку несе повну відповідальність Росія. Президент також висловив переконання, що цей візит дозволить значно поглибити взаємодію та співпрацю між Україною та Управлінням Верховного Комісара ООН у справах біженців. Петро Порошенко звернувся до Філіппо Гранді з проханням приділити особливу увагу тим серйозним проблемам, з якими стикаються кримські татари в тимчасово окупованому Росією Криму.

У свою чергу, Філіппо Гранді наголосив, що не випадково здійснив візит в Україну в перший рік після обрання на посаду Верховного Комісара ООН. «Ми надаємо велике значення ситуації у вашій країні та тій ролі, яку ми можемо відіграти у вирішенні відповідних проблем. Цей візит важливий ще й тим, що ми можемо донести інформацію про виклики, з якими стикається Україна, до усього світу», — сказав Філіппо Гранді.

Верховний Комісар ООН у справах біженців відзначив зусилля керівництва України, пов'язані із забезпеченням прав та потреб внутрішньо переміщених осіб. Верховний Комісар привітав Президента України з третьою річницею Революції Гідності.

У зустрічі також взяла участь Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина Геращенко. «Під час зустрічі з Президентом обговорювалися передусім проблеми переселенців, ситуація в окупованому Криму та на Донбасі, гуманітарна проблематика. Порушувалося і питання незаконно утримуваних громадян України на окупованих територіях», — повідомила І. Геращенко на своїй сторінці у Фейсбуці.

ФАКТ

За словами Першого заступника Голови Верховної Ради України Ірини Геращенко, сьогодні в списку заручників залишається 109 українців, це — цивільні та військові.

Асамблея НАТО визнала факт російської агресії стосовно України

Парламентська асамблея НАТО визнала факт російської агресії стосовно України, про що була ухвалена відповідна резолюція. Про це заявив Голова Верховної Ради України А. Парубій, коментуючи журналістам підсумки засідання ПА НАТО у Стамбулі (Турецька Республіка) 21 листопада.

«Парламентська асамблея НАТО, яка завжди була прихильним майданчиком для України, ухвалила резолюцію, де зазначено факт російської агресії стосовно України, — сказав А. Парубій. — На цьому в своїй доповіді наголосив Президент ПА НАТО (Майкл Тернер. — **Ред.**), а делегати Асамблеї своїм голосуванням підтримали цю позицію».

«Делегати Парламентської асамблеї НАТО підтримали територіальну цілісність нашої держави, чітко декларуючи, що Росія веде агресію проти України», — зауважив А. Парубій.

Глава українського парламенту висловив переконання, що факт ухвалення резолюції ПА НАТО «засвідчує міжнародну підтримку України», попри те, що «Росія вкладає величезні кошти в те, щоб на всіх міжнародних майданчиках зняти питання України з порядку денного». Відтак, зазначив А. Парубій, «фактично цей майданчик є одним з важливих для України, що засвідчує підтримку нашої держави з боку всього євроатлантичного простору».

«Рішення Бухарестського саміту щодо вступу України до НАТО має бути незмінним, — наголосив А. Парубій. — Це ще одна перемога нашої країни на міжнародному рівні, і резолюція Парламентської асамблеї НАТО це підтверджує».

Голова Верховної Ради також повідомив журналістам про «довгу, майже годинну розмову» з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом, у рамках якої обговорювались важливі питання україно-турецьких двосторонніх взаємин. Зокрема, зазначив А. Парубій, «було розглянуто низку робочих питань, що стосуються нашого економічного співробітництва, і, власне, зони вільної торгівлі між Україною та Туреччиною». Також, за його словами, «дуже важливим було обговорення питання про співпрацю у військово-оборонному комплексі, де ми започаткували цілий ряд програм і обговорили поетапність їхнього виконання, адже співпраця у військово-оборонному комплексі є вигідною як для України, так і для Туреччини». Разом із тим, зауважив Голова Верховної Ради, Р. Ердоган «повністю підтримав позицію України щодо важливості збереження блокади Криму, у тому числі морської, та недопущення будь-яких контактів».

«Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган у своїй доповіді на Парламентській асамблеї НАТО чітко зазначив свою прихильність до територіальної цілісності України, засудження російської агресії проти нашої країни і висловив подальшу підтримку у вирішенні питання визволення української території від російських агресорів, недопустимості замовчення окупації Криму», — заявив Голова Верховної Ради України А. Парубій, коментуючи журналістам підсумки обговорення українського питання на засіданні ПА НАТО.

А. Парубій уточнив, що співрозмовники порушили питання щодо «неформального заходу турецьких кораблів в порти м. Севастополя», у контексті чого Президент Туреччини, своєю чергою, зауважив, що «якщо навіть це відбувалося неформально, він дасть усі необхідні вказівки, щоб такого не могло відбуватись в будь-якому форматі».

За словами Голови парламенту, під час розмови Р. Ердоган «засвідчив свою підтримку кримським татарам, у тому числі матеріальну, щоб Україна могла відчувати підтримку в адаптації біженців-кримських татар, які були змушені покинути Крим у результаті російської агресії».

«Президент Ердоган засвідчив велику прихильність до України і ще раз підтвердив, що Україна та Туреччина є стратегічними партнерами, і співпраця між нашими країнами має великий потенціал, який ми повинні розвивати», — сказав А. Парубій і повідомив, що запросив Президента Туреччини Р. Ердогана відвідати з візитом Україну в першій половині 2017 року.

Прес-служба апарату Верховної Ради України.

Закон України

Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частини третю і четверту статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 94; 2009 р., № 40, ст. 577) виключити.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
1 листопада 2016 року.
№ 1713-VIII.

Постанова Верховної Ради України

Про Звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України та органів місцевого самоврядування щодо здійснення контролю за станом правопорядку в державі та у відповідних територіальних громадах

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України розглянути питання про стан правопорядку та боротьби із злочинністю в державі та результати реформування Національної поліції України.

2. Про результати розгляду та прийняті рішення Кабінету Міністрів України поінформувати Верховну Раду України.

3. Рекомендувати радам усіх рівнів протягом місяця з дня прийняття цієї Постанови заслухати інформацію прокурорів та керівників органів Національної поліції України про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

5. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України А. ПАРУБІЙ.

м. Київ,
15 листопада 2016 року.
№ 1737-VIII.

Місцеві бюджети чекають на більше фінансування

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У Харкові за участі обласної державної адміністрації відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради з питань бюджету** (на знімку)**. Проблеми обговорювали народні депутати, представники міністерств, голова Харківської облдержадміністрації Юлія Світлична, голова Харківської обласної ради Сергій Чернов, заступник Харківського міського голови — директор департаменту бюджету і фінансів Тетяна Таукешева.

«Проведення в нашому регіоні засідання Бюджетного комітету дасть змогу докладніше донести до парламентаріїв і центральних органів виконавчої влади свої потреби і проблеми. Можливо, в дискусії зможемо виробити кроки з їх розв'язання», — зазначила голова ХОДА Юлія Світлична, відкриваючи засідання.

Голова комітету з питань бюджету Андрій Павелко подякував Юлії Світличній за допомогу в організації та проведенні виїзного засідання комітету в Харківській області, відзначивши, що вона лідирує серед найбільш розвинених регіонів України. «Ми розуміємо, як важливо мати зворотний зв'язок, знати позитив від бюджетної децентралізації і, звичайно, виявляти недоробки, які слід урахувати в Бюджетному кодексі та в рішеннях, що приймаються в Києві, — сказав він. — Хочу вас запевнити, що комітет сприятиме розв'язанню проблемних питань області».

Керівник області акцентувала увагу народних депутатів на питаннях, які мають ключове значення для розвитку регіону. Так, вона озвучила пропозицію залишати на місцевому рівні п'ятивідсоткові рентні платежі за користування надрами.

«Для Харківщини, де добувається 40 відсотків природного газу в Україні, це означає якісне посилення можливостей місцевих бюджетів», — підкреслила вона й зазначила: ця ініціатива знайшла підтримку на Раді регіонального розвитку при Президентові. Керівник області акцентувала увагу на необхідності завершення будівництва другого пускового комплексу Харківської філармонії, відзначивши, що це знаковий об'єкт, який відкриває можливості інтеграції в міжнародну культуру.

Як повідомила Тетяна Таукешева, в Харкові вже підготували звернення до Верховної Ради із проханням збільшити фінансовий ресурс для органів місцевого самоврядування, яким під час децентралізації передаються додаткові повноваження. Це повноваження з фінансування витрат на оплату комунальних послуг та енергоносіїв в установах охорони здоров'я (для Харкова — 120 мільйонів гривень), утримання установ освіти, крім зарплати вчителям (1,4 мільярда), фінансування пільгового проїзду окремих категорій громадян (майже 400 мільйонів), фінансування профтехосвіти.

Учасники засідання порушили питання необхідності передачі ПТУ у власність громад, за рахунок бюджету яких вони фінансуються. Представники Міністерства освіти і науки запропонували органам місцевого самоврядування підготувати всі необхідні документи й пообіцяли прискорити цей процес.

«Правильно було поставлено питання про будівництво метро, яке необхідно підтримати на державному рівні, — заявила водночас Т. Таукешева. — Ми не раз зверталися до Бюджетного комітету по підтримку цієї ініціативи. Поки що у другому читанні закону про Державний бюджет проект не передбачає такі витрати місту Харкову, хоча для інших міст вони передбачені». А міська влада, за її словами, під час формування бюджету на наступний рік уже враховує кошти на оплату енергоносіїв для метрополітену, міськелектротранспорту і на безплатний проїзд пасажирів пільгових категорій.

Члени парламентського Бюджетного комітету обіцяли врахувати всі пропозиції місцевих рад і думки регіонів.

Нагадаємо: проблеми формування бюджету на 2017 рік обговорювали і на засіданні Харківського регіонального відділення Асоціації міст України в Харківській міськраді.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото надано автором.

Майнові реєстри інформуватимуть про нерухомість та її власника

Майнові реєстри обговорювали під час круглого столу в Комітеті Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції представники громадських організацій та державних структур.

Голова ради ГО «Громадський люстраційний комітет» Олександра Дрік презентувала «Аналіз виконання закону щодо відкриття майнових реєстрів». Вона озвучила ключові проблеми в функціонуванні баз даних і надала практичні рекомендації стосовно їх вирішення.

«Найголовнішою проблемою всіх реєстрів є їх неповнота. На сьогодні вони містять лише 10 відсотків інформації, що обмежує перевірку даних і запуск системи електронного декларування», — зазначила вона.

Крім того, за її словами, встановлення плати за отримання витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно суперечить ідеї, що її заклали в законодавстві про відкриті реєстри. Тому ініціювали підготовку проекту постанови Кабміну, мета якого — врегулювати законодавство і підзаконні акти в такий спосіб, щоб доступ до базової інформації з реєстру був безплатним, а за додаткові параметри — плати.

Також, вважає Олександра Дрік, у довідці треба передбачити інформацію про майно по суб'єктах права власності, розписати історію об'єкта нерухомості, оновити дані про назви вулиць після перейменувань тощо.

Олег Цвях, в.о. голови Державної служби з питань геодезії картографії та кадастру, Микола Радченко, начальник управління інформаційних технологій Головного сервісного центру МВС України під час круглого столу.

Начальник управління інформаційних технологій Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ Микола Радченко повідомив: процес уніфікації даних з регіональних систем уже завершено. Крім того, нині виконуємо процедури верифікації, оскільки одна з проблем — це невідповідність назв міст, районів, вулиць, які було перейменовано у зв'язку з декомунізацією. «Сьогодні ця робота ведеться дуже активно. Ми співпрацюємо з «Укрпоштою», отримуємо від них останні відомості щодо назв і створюємо довідники відповідності», — сказав він.

Також, за його словами, на даному етапі верифікації виконуються певні перевірки для завантаження до реєстру вивірених даних про автомобілі, які не розшукуються або були розмитнені в установленому порядку тощо.

«Цього року почнемо завантаження певної частини цієї інформації. Ми зацікавлені в максимально швидкому завершенні цього проекту для того, щоб отримати повний реєстр», — наголосив представник МВС.

Микола Радченко зазначив, що відомство дуже активно співпрацює з Національним агентством з питань електронного врядування. Вже наступного тижня реєстри обмінюватимуться інформацією. Тільки-но роботу налагодять, це можна буде використовувати на державних порталах адміністративних послуг.

За підсумками круглого столу всі пропозиції спрямують до відповідних державних структур.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

НАМІРИ

УПА відзначатиме ювілейну дату створення

Народні депутати фракції партії Блок Петра Порошенка Андрій Антонищак, Михайло Кобцев, Олег Барна, Василь Яніцький підготували та внесли на розгляд Верховної Ради проект постанови про відзначення 75-річчя створення Української Повстанської Армії (№ 5427-1).

«У 2017 році виповнюється 75 років з часу створення Української Повстанської Армії, — йдеться у тексті документа. — Враховуючи важливу роль та вагомий внесок УПА в здобуття та проголошення української незалежності, її визначальний вплив на формування національної свідомості та процеси державотворення, необхідно врочисто відзначити на державному рівні 75-річчя створення повстанської армії».

Боротьба УПА стала яскравим свідченням національно-державницьких прагнень українського народу, вважають автори законопроекту. «Враховуючи її значну роль в українській історії XX століття, цілком закономірним є відзначення на державному рівні 75-річчя створення УПА», — підкреслив Андрій Антонищак.

Проектом постанови Верховній Раді пропонується доручити Кабінету Міністрів утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні ювілейної дати, розробити та затвердити план відповідних заходів і подати до парламенту законопроекти, спрямовані на належне вшанування та посилення соціального захисту ветеранів УПА.

Вл. інф.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Освітян та громадських діячів нагородили парламентськими відзнаками

Народний депутат Станіслав Березкін **(на знімку ліворуч)** вручив чотирьом жителям Кіровоградщини грамоти Верховної Ради України.

Почесною грамотою Верховної Ради «За особливі заслуги перед Українським народом» нагороджено краєзнавця, журналіста та громадського діяча Юрія Матівоса. Грамотою Верховної Ради нагороджено директора Первозванівської загальноосвітньої школи I—III ступенів Кіровоградської районної державної адміністрації Оксану Курлову, письменника, журналіста та громадського діяча Василя Бондаря **(на знімку праворуч)**, директора Піщанобрідського професійного аграрного ліцею Кіровоградської області Тетяну Ліщенюк.

Петро МЕЛЬНИК.

Фото Першої електронної газети.

У День Гідності та Свободи 60 патрульних Управління патрульної поліції в Сєвєродонецьку, Лисичанську та Рубіжному отримали первинні спеціальні звання офіцерів, *інформує наш власкор Павло Воронцов*

Фото прес-служби Управління патрульної поліції в Сєвєродонецьку, Лисичанську та Рубіжному.

Нереалізовані загрози, або «З великої хмари малий дощ»

АНАЛІЗ І ПРОГНОЗ

Минулого тижня Україну не раз струшували резонансні події. Ті, до яких було прикуто найбільше нашої уваги і які анонсувалися як руйнівні, на щастя, виявилися «мильними бульбашками». Але всі вони доволі значущі, бо започатковують важливі й довготривалі тенденції. Верховна Рада, фракції й окремі депутати були активними, подарували в цей час дуже багато інформаційних приводів. Але були події й за стінами Ради.

Про мітинги «обманутих вкладників» під Національним банком я вже писав у минулому огляді. Ті перші акції було дискредитовано й висміяно вже з перших днів. Але їх організатори стали «соціологічним феноменом» — нам вкотре повідомили, що партія, назву й лідерів якої спроможні згадати менш як один відсоток громадян, матиме підтримку восьми відсотків виборців. Оскільки таких чудес не буває, то доводиться констатувати, що вперше після 2004 року соціологічні дослідження знову стали дешевим товаром.

Однак уже з початку минулого тижня ситуація почала видаватися доволі драматичною, до акції підключилися дві великі опозиційні партії з явною метою розхитати ситуацію в країні до рівня неминучості дострокових виборів. І це багатьох стривожило. СБУ зробила жорстку заяву, пов'язуючи анонсовані події з розробленим у спецслужбах держави-агресора планом дестабілізації «Шатун» (а достовірність «файлів Суркова» вже поза сумнівами). Журналісти зафіксували активну роботу рекрутингових груп раніше діаметрально протилежних політичних сил, які цього разу спільно збирали людей на проплачені мітинги. Але весь драматизм вичерпався ще в перший день анонсованого «загальнонаціонального протесту». Самостійно люди не підтягнулися, а ті, кого вдалося підкупити, переважно представляли соціальне дно або надто добре відому киянам масовку антимайдану (те, що замість колорадських стрічок вони цього разу начепили синьо-жовті, тільки посилювало цинізм ситуації). Тож потужніші лідери вже до обіду поспішили відхреститися від привезених ними людей.

Можливо, наші спецслужби переоцінили загрозу, хоча вчасна реакція теж могла стримати замовників від інших провокацій. А сама акція так званих «обманутих вкладників», як і анонсований раніше «тарифний майдан», були приречені ще до їх початку, оскільки не мали реального соціального ґрунту. Ті чинники, які могли б бути реальними подразниками, влада своєчасно нейтралізувала, як, до прикладу, стосовно учасників фінансової піраміди навколо банку Михайлівський та спроб окремих енергопостачальників кількаразово завищити суми в платіжках саме напередодні проведення масових заходів. Схоже, що це вже стало трендом сезону: влада завчасу реагує на майбутні дії та звинувачення опозиції, руйнуючи соціальну базу протестів ще задовго до їх початку. Лідерам опозиційних сил залишається лише робити заяви, що, мовляв, це «ми їх змусили». Ризикну припустити, що

цієї осені започаткувався процес «електорального перелому», який до наступних чергових виборів повинен відновити довіру до влади й частково повторити результати виборів 2014 року.

І саме з огляду на це варто оцінити певні події та тенденції у владному та опозиційному секторах нашого політикуму. Підтримка провладних і опозиційних партій може доволі сильно змінюватися в міжвиборчий період, але на день виборів вона ділитиметься в кожному з цих секторів на всіх його учасників. Покинувши владну коаліцію три політичні сили завдали певного клопоту владі, але й зробили їй нечуваний подарунок. У 2019 році електоральний урожай відповідальності за свої досягнення й програші (а я прогнозую, що він виявиться незрівнянно більший, ніж сьогодні) будуть ділити лише дві політичні сили, а не п'ять. Можна припустити, що буде ще декілька дрібних провладних проектів, але вони істотно на підсумки не вплинуть. Для такого результату обом владним політичним силам необхідно продовжити ті тенденції, які нині почалися в економіці, довести їх до рівня зримих соціальних наслідків, підвищити дисципліну у власних фракціях та менше втягуватися у дріб'язкові політичні перепалки, особливо між собою. Адже час почав працювати на них так само, як і наші зовнішні партнери. Ми так звикли до самобичування й переконування, як у нас усе погано, що заява послів країн «великої сімки» зі схваленням дій і планів нашої влади прозвучала для багатьох як щось неймовірне. Але, схоже, це може стати буденним явищем.

Зате більш критична ситуація склалася в опозиції: учасників, і то доволі яскравих, там багато, а опозиційний електоральний пиріг має стійку тенденцію до звуження. Тому минулого тижня ми стали свідками неймовірно жорстких перепалок і взаємних звинувачень саме в опозиційному таборі. До частини лідерів опозиційних сил приходить розуміння, що навесні вони зробили фатальну помилку, перейшовши на той час з дуже некомфортної вищої ліги в першу, якщо висловлюватися футбольною термінологією. Тож можу прогнозувати, що трендом наступного політичного сезону стане зростання протистояння саме між опозиційними силами. Вони й далі вправлятимуться у критиці влади, але це вже буде частиною не антивладних акцій, а конкуренції у власному середовищі — хто з них більший опозиціонер. Саме цим я схильний пояснювати гучні звинувачення, провокації і навіть рукоприкладство, свідками чого ми були минулого тижня. Розбирати й смакувати кожен епізод не хочеться, бо це було не вельми привабливим дійством.

Тепер трішки зупинюся на підсумках законодавчої роботи Верховної Ради. Минулий тиждень переконливо довів, що коли в парламент приходить політиканство, продуктивність праці різко падає. Було традиційно розглянуто тематичні блоки законопроектів у фінансово-банківській, правоохоронній, гуманітарній сферах та щодо розвитку інфраструктури держави. На відміну від попередніх тижнів, кількість проектів, які не встигли розглянути, перевищила число проголосованих. Надто багато часу й емоцій було витрачено на непродуктивні конфлікти.

Серед найпомітніших рішень парламенту можна назвати успішне голосування за президентський законопроект про розв'язання проблем ошуканих вкладників, Дисциплінарний статут Національної поліції і створення нової системи фінансування будівництва й ремонту доріг.

Не вдалося знайти підтримку для проекту закону про оперативно-розшукову діяльність. Ще викликає розчарування чергова перемога так званого аграрного лобі стосовно проекту про дотримання габаритних норм. Усім зрозуміло, що без таких обмежень відновлення доріг просто не матиме сенсу. Але іноді інтереси кількох корпорацій можуть перемагати державний інтерес.

Багато дискусій точилося довкола блоку питань щодо боротьби з насильством у сім'ї. На жаль, обговорення вийшло за рамки фахової полеміки. Одні заявляли, що це «не наші принципи й цінності», інші розкидалися звинуваченнями у «скрєпах» та нецивілізованості. Але проблема насправді була виключно в неконституційності лише двох термінів, які уряд та комітет одразу погодилися виправити. Наша Конституція жорстко встановлює, що сім'ю створюють саме чоловік і жінка. Оскільки ця позиція має виключний характер, то згадки про «гендерні групи» чи «статеву орієнтацію» можуть застосовуватися в антидискримінаційному, трудовому законодавстві тощо, але в жодному разі не в сімейному. І хоча розв'язання проблеми було віднайдено майже одразу, словесні вправи забрали неприпустимо багато часу. До явних провалів минулого тижня можна зарахувати хронічну інфантильність під час голосування постанов про призначення депутатів членами комітетів. Культивування старих образ і дріб'язкової помсти нагадувало б старий жарт: «На зло кондуктору піду пішки», якби це явно не шкодило роботі Ради й комітетів.

До відвертих негативів минулого тижня мусимо віднести відтермінування Регламентним комітетом рішення про зняття депутатської недоторканності з одного із депутатів. Суспільство вибухнуло звинуваченнями в корупції. Але якщо це навіть і було скоєно через незнання членами комітету правових норм, які забороняють прокуратурі розголошувати реальні матеріали слідства, то відповідні висновки з цього неприємного факту (а це вже повторний рецидив) мають бути зроблені. Сподіваюся, що найближчим часом у Верховній Раді буде зареєстровано проект змін до Регламенту, який передасть цю функцію до Комітету з питань правової політики та правосуддя.

Два наступні тижні будуть непленарні, тому політичні пристрасті перемістяться в регіони та в кабінети політтехнологів, а Рада на певний час перестане бути центром суспільного життя країни. Уже в першій декаді грудня очікується надважливе рішення — голосування за Державний бюджет. Подія ця буде особливою, оскільки має не лише подвоїти рівень мінімальної зарплати, а й започаткувати кардинальну зміну системи оплати праці, зменшивши розрив між мінімальними й максимальними заробітками.

Ще двома великими блоками подій, які не дали нам розслабитися минулого тижня, були активізація правоохоронних органів та серйозні зміни в міжнародному житті. На жаль, цього тижня знову не стало основним героєм новин НАБУ. Після оприлюднення електронних декларацій ми очікували спалаху розслідувань та звинувачень, але дедалі частіше з'являється усвідомлення, що, можливо, «гора народила мишу». Зате головними ньюсмейкерами стали СБУ та ГПУ. Це і початок дослідження декларацій чиновників, і справа Новинського, і застереження щодо загроз від російського плану дестабілізації та тісно пов'язане з ним викрадення колишнього офіцера ФСБ Росії Іллі Богданова. Нагадаю, що згаданий план передбачав два етапи: масові соціальні виступи проти влади та силові зіткнення під час відзначення річниці початку Революції Гідності. Ризикну припустити, що плановане вбивство Богданова мало стати каталізатором для антивладних виступів добровольчих підрозділів, адже Богданов воював у батальйоні «Донбас», а пізніше в «Правому секторі». Вмілі дії СБУ не лише врятували людське життя, а й упередили звинувачення української влади в «розправі над патріотами», яке вже нав'язувалося нам минулими тижнями.

Міжнародні новини останнім часом стали більш обнадійливі. Результати виборів у США навіть найзапекліші песимісти вже трактують не так однозначно. Формування нової команди президента Трампа свідчить, що він, попри спроби знайти спільну мову з керівництвом Росії, приречений на протистояння з нею. А ще з'явилися надії на вибудовування партнерських відносин між Президентом Порошенком і лідером США. В Європі маємо одну добру новину й одну тривожну. Ангела Меркель, яка продемонструвала послідовну позицію щодо російської агресії та підтримки України, має високий шанс залишитися на посаді канцлера Німеччини. Ті наші аналітики, які черпають факти виключно з російських джерел, досі не можуть отямитися: як «непрохідна» Меркель знову стала лідером, а «друг Росії» Штайнмайєр вирішив задовольнитися почесною, але чисто ритуальною посадою президента ФРН. Складніша ситуація у Франції: реальний друг Путіна Ніколя Саркозі зазнав краху у праймеріз своєї партії, і це дуже добре. Зате в лідери вихопився екс-прем'єр Франсуа Фійон, якого знову з подачі російського агітпропу, називають особистим приятелем кремлівського карлика. Не поспішатиму з висновками, але бачу підстави припустити, що ця «дружба» може виявитися ще меншою, ніж у Дональда Трампа.

І, безумовно, приємні для нас новини прийшли з Нью-Йорка та Гааги. Маємо попереднє рішення ООН про визнання Росії агресором, особливо промовистий список країн, які голосували «за» і «проти». А Міжнародний кримінальний суд у Гаазі, за висновком прокурора, може (і вже безумовно), прийме до розгляду справу про російську військову агресію проти України. Те, що лише підтвердження підсудності цього питання викликало такий демарш Росії, теж стало промовистим підтвердженням її вини в очах цивілізованого світу.

А наостанок хочу згадати про одну абсолютно нейтральну політично, але дуже позитивну новину. На Чорнобильській АЕС закінчено спорудження й розпочато переміщення найбільшого у світі рухомого технічного об'єкта — нової арки перекриття, яка захищатиме Україну й світ наступні сто років. Таки можемо, якщо хочемо, а хочемо щоразу частіше й переконливіше.

Тарас ЧОРНОВІЛ,
політолог і незалежний експерт.

Наймолодший кіборг став Героєм України

Указом Президента України сумчанину Сергію Табалі посмертно присвоєно звання Героя України.

С. Табала — наймолодший захисник Донецького аеропорту. «Кіборг» загинув 18-літнім у листопаді 2014 року. У рідному місті його ім'ям названо вулицю і школу, де навчався патріот. Він — почесний громадянин Сум і Народний Герой України. С. Табала став героєм кількох публікацій у «Голосі України». Разом із його рідними, друзями та громадськими активістами наша газета боролася за визнання Сергія учасником бойових дій, бо він пішов на війну добровольцем, минувши військкомат. Звання Героя України до Дня Гідності і Свободи посмертно удостоєний також Андрій Снітко, котрий 18-річним загинув під Іловайськом.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.
Фото надано автором.

Священна місія капелана і тактичного медика Романа Басанського

Він не просто знає, з ким воюють наші хлопці на сході — два роки тому сам добровольцем пішов захищати Батьківщину від вчорашнього брата, нині агресора, а згодом неодноразово вже у новій для себе якості приїжджав туди. Він на власні очі бачив військові квитки та водійські права вояків Російської Федерації, їхні годинники та індивідуальні пакети, на яких написано «Армия России» і навіть сфотографував усі ці докази. Він не тільки бачив усе це, а й був присутнім на допиті російських військових, кожен з яких розповідав, наче під диктовку записану і вивчену, однакову легенду.

Він — це капелан і тактичний медик Роман Басанський **(на знімку)** з Верхівцевого Верхньодніпровського району Дніпропетровської області. Власне, цей молодий чоловік має шість військових спеціальностей. Зрозуміло, що опанувати їх пану Роману випало не зразу. Просто два роки тому, коли він разом зі своїми двома товаришами вирішив іти воювати в зону АТО, для нього все тільки розпочалося, адже його служба там триває і досі. Щоправда, тепер Роман Васильович їздить на схід час від часу, наче у відрядження. Але чи можна назвати відрядженням його роботу на війні?

...Вересень 2014-го. Роман повідомляє про своє рішення дружині і просить дітей, щоб слухали маму, в усьому їй допомагали і молились за його благополучне повернення додому. Як людина глибоко віруюча цей чоловік, ідучи на війну, готовий до того, що його можуть убити. Саме тому як справжній християнин він смерті не боїться. Перебуваючи на сході в складі батальйону «Дніпро-1» як міліціонер і стрілець він набуває ще й спеціальності мінометника.

— Наче вчора були активні бойові дії за донецький аеропорт, а ми тримали дорогу туди, — пригадує Роман Басанський. — Було дуже гаряче! Інколи через постійні обстріли ми по тижню сиділи майже на одному галетному печиві, мали на чому закип'ятити чаю, але часто не мали для цього часу.

Не дивно, що дружина Юлія з тривогою і надією очікувала рідких телефонних дзвінків від чоловіка. Якось, коли Роман не виходив на зв'язок кілька днів поспіль, стривожена останніми почутими і прочитаними в Інтернеті новинами, вона підняла на ноги його побратимів з «Дніпра-1» і журналістів. Коли дізналась, що в батальйоні на його посту все нормально, заспокоїлась.

Служба добровольцем у старшого сержанта Басанського тривала шість місяців, оскільки він травмував собі спину. Кілька років тому чоловіку довелось через проблеми з хребтом піти з роботи на залізниці. Тоді він зайнявся спеціальними вправами і з часом забув про болі, а от коли в АТО щодня доводилось носити на собі важку амуніцію, проблеми із здоров'ям з'явились знову. До всього додалось ще й те, що в Пісках він отримав компресійну травму, завдану вибуховою хвилею розірваної міни. Тож він був змушений залишити службу в батальйоні «Дніпро-1».

Ще в Пісках пан Роман зустрівся з хлопцями, які були капеланами. На той час він навіть не знав такого слова. Саме від військових священиків отримав запрошення стати одним із них.

Спеціальні курси за стандартами НАТО в Києві — і от він знов серед наших вояків, тільки вже у новій якості. Р. Басанський стає не тільки капеланом міжконфесійного батальйону, а й тактичним медиком, котрий надає першу допомогу пораненим просто на полі бою. Тепер він розуміє, що наші втрати на війні — нерідко від незнання того, як допомогти собі під час поранення. Йому неодноразово доводилося проводити просто на передовій заняття з тактичної медицини, бо в декого з бійців не було аптечок або вони не були, та не було необхідних знань.

Цікаво, що коли починався бій, капелана Басанського хлопці щоразу відправляли в підвал, але він цього не робив. То для них було дуже важливо, що він завжди поряд із ними, в будь-який момент може підтримати морально і фізично.

— Капелани не тримають зброю в руках, ми не воюємо, і навіть якщо потрапляємо в полон, то згідно з Женевською конвенцією не є полоненими, — пояснює пан Роман. — Але це — не в нашій ситуації: нині за живого капелана вороги дають 5 тисяч доларів.

Надавати медичну допомогу йому доводилось і мирному населенню. Мабуть, ніколи не зітреться з пам'яті випадок із місцевим дідусем-сепаратистом, котрий дістав поранення в грудну клітку і в голову. Наші хлопці просили тоді Романа не йти до нього, але він пішов, бо по-іншому вчинити просто не міг. Пан Роман поговорив з ним, помолився за нього, і старенький вижив, хоча рани мав загрозливі для життя.

Піски, Водяне, Тоненьке, Опитне, Гранітне, Маріуполь, Широкине — по-справжньому спекотні місця, де йому довелось бувати поряд із нашими військовими. Із спеціальними пропусками, де стоять печатки церкви і Міністерства оборони, чоловік має право слідувати за Збройними Силами всюди. Тому за час своїх відряджень з багатьма організаціями довелося співпрацювати, налагодити тісні зв'язки з чималою кількістю людей.

Відрядження на схід капелана і тактичного медика з Верхівцевого стають можливими завдяки підтримці небайдужих людей, волонтерів. Щоразу по поверненні Роман Басанський відчуває велике моральне виснаження, але віра і родина дарують йому втрачені сили.

— Нелегко доводиться і моїй дружині Юлії, але вона добре мене розуміє і поділяє мої погляди, — зізнається Роман Васильович. — І хоч відчуваю проблеми зі здоров'ям, став швидше втомлюватися, але щораз їду на схід, бо мені шкода наших хлопців. Дивлюсь на них: це — теж чиїсь чоловіки і батьки, котрі залишили свої сім'ї, тож чому вони повинні тут бути, а я — ні? І це мене завжди мотивує знову їхати до побратимів, котрі стримують загарбників там, щоб вони не просунулися сюди.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.
Дніпропетровська область.

Фото надано Романом Басанським.

ХРОНІКА

В АТО без змін

За останню добу (станом на ранок 22.11) ворог понад 17 разів обстріляв наших військових. **За даними пресцентру АТО,** на маріупольському напрямку терористи гатили по Широкиному, Гнутовому та Славному з мінометів різних калібрів, а з гранатометів і озброєння БТР — по Мар'їнці та Лебединському. Гнутове обстріляла 152-міліметрова артилерія, а Красногорівку — танк. На луганському — з мінометів та гранатометів окупанти вели вогонь по Кримському.

«Неспокійно було й на донецькому напрямку. Зі зброї калібру 82 мм ворог вів вогонь по позиціях біля Авдіївки і Зайцевого. Окупанти застосовували гранатомети різних систем, стрілецьку зброю, тричі за останню добу в районі Авдіївки і Зайцевого наші військові відкривали вогонь у відповідь, не використовуючи заборонене Мінськими угодами озброєння. Сили АТО вели вогонь із гранатометів, великокаліберних кулеметів і стрілецької зброї», — розповів учора ЗМІ прес-офіцер сектору «Донецьк» Іван Кривий.

У справах проти активістів Майдану за гратами — 35 осіб

152 особи перебувають у судових процесах, близько 190 — під досудовим слідством. Про це повідомив учора в ефірі Генеральний прокурор України Юрій Луценко.

«Можу сказати про те, що зроблено грандіозну роботу — 152 особи перебувають у судових процесах із врученими обвинуваченнями від ГПУ, 35 осіб уже отримали судові вироки, ще майже 190 осіб перебувають під підозрою, і досудове слідство триває», — зазначив Генпрокурор.

Водночас Ю. Луценко зауважив, що не притягнуто до відповідальності тих, хто віддавав наказ убивцям. «Так, убивці — на лаві підсудних, але ті, хто вкладав їм у руки зброю, хто давав наказ убивати мирних людей, — ховаються у Москві», — зазначив він.

Судилище абсурду триває

У Криму другий рік триває слідство, що переросло у судове засідання у так званій справі 26 лютого, яку вже встигли охрестити «Судилищем абсурду».

26 лютого 2014-го біля стін Верховної Ради Автономної Республіки Крим проходили мітинги на підтримку українського, і альтернативні — за російський статус півострова. Тоді ця тема після подій у Києві, втечі Януковича була досить актуальною для Криму. Місцева еліта й призначенці з Донецька реально побачили, що влада йде від них.

Проукраїнські сили, представлені Меджлісом кримськотатарського народу, виступали за територіальну цілісність країни й вимагали зміни влади в Автономній Республіці, скинення «донецького клану». У свою чергу представники Російської громади, партії «Російська єдність», ряду інших маргінальних політичних сил говорили про нібито «загрозу для державності Криму».

Обидві політичні сили зійшлися вранці 26 лютого на площі перед будівлею кримського парламенту. Невідомо дотепер чому, але правопорядок на більш як тритисячному мітингу забезпечували приблизно 50—70 співробітників міліції, без будь-яких засобів захисту, в одних форменних куртках.

Взаємні обвинувачення, підштовхування, перекидання пляшками з водою призвели до того, що почалася масова бійка, яку не зміг стримати рідenький ланцюг людей у формі. У тисняві загинули дві особи. Винними виявилися чомусь прихильники Меджлісу, а проросійські мітингувальники опинилися в ролі потерпілих.

Кримінальну справу порушили вже після анексії Криму, яка відбулася, по суті, наступного дня після зіткнень біля кримського парламенту, коли були захоплені адміністративні будівлі, а замість українського на них вивісили російський триколор.

Майже два роки під арештом у сімферопольському СІЗО перебуває заступник голови Меджлісу кримських татар Ахтем Чийгоз і два активісти Алі Асанов і Мустафа Дегерменджі. Ще двоє перебувають на підписці про невиїзд.

Ніхто із них провини не визнає, проте обвинувачення було висунуто: Чийгозу — в «організації», а іншим — в «участі в масових заворушеннях». Причому, що обурює і обвинувачуваних, і їхніх адвокатів, — судять їх за російськими законами.

Судові засідання відкрили собою другу фазу процесу абсурду. До цього першу скрипку грала прокурор-«няша» Наталя Поклонська, яка виступила з обвинувальним висновком у суді. Але невдовзі вона і її лінія обвинувачення зазнала повного фіаско. Навіть той суд, що нині є в Криму, побачив «білі нитки», якими шита кримінальна справа. І спрямував її на дорозслідування, залишивши, проте, під вартою обвинувачуваних.

Друга фаза судових засідань почалася з того, що розгляд справи розділили. Тепер засідання стосовно Ахтема Чийгоза проводять у Київському, а стосовно інших, які проходять у «справі 26 лютого», — у Центральному районному суді Сімферополя.

Адвокат Чийгоза Микола Полозов каже, що жоден зі свідків і потерпілих не впізнають в обвинувачуваних активних учасників «масових заворушень», а це свідчить про те, що справа явно сфабрикована.

«Перший допитаний — Дмитро Колесников, на момент мітингу — співробітник МВС України, нині — російський поліцейський. У складі резерву перебував усередині будівлі Верховної Ради Криму. Ахтема Чийгоза він не знає, про його дії повідомити не зміг», — розповів адвокат.

За словами Полозова, другим допитаним був Юрій Дорожкін, член «народного ополчення», який також зазначив, що не знає Ахтема Чийгоза.

Стосовно Миколи Полозова російські силовики також уживають акції тиску. Порушення стосовно нього кримінальної справи й проведення якихось «слідчих дій» домагаються російські Слідчий комітет і ФСБ, що адвокат пов'язує саме зі «справою 26 лютого».

Розгляд справи в кримських «судах» триває, за їхнім перебігом стежитиме «Голос України».

Олександр ЗАХАРОВ.
Сімферополь—Київ.

На знімку: верховний суд Криму.

Фото автора.

Для забезпечення прав переселенців держава має напрацювати ефективну стратегію

Незважаючи на щільний графік, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Валерія Лутковська виділила час для відповідей на запитання «Голосу України». Розмова була присвячена основним проблемам внутрішньо переміщених осіб. Нагадаємо, що одним із напрямків діяльності Омбудсмена є запобігання будь-яким формам дискримінації щодо реалізації людиною своїх прав і свобод.

— З липня 2016 року перерахування соціальних виплат, в тому числі пенсій, що призначені внутрішньо переміщеним особам, здійснюється виключно через установи Ощадбанку без можливості вибору альтернатив. До того ж законодавець фактично ввів додаткові підстави для зупинення виплати пенсій внутрішньо переміщеним особам. Чи вважаєте такий контроль уряду виправданим?

— Якщо мова йде про пенсії, то коли відкриєте пенсійне законодавство, ви не знайдете там підстави для припинення пенсії ні те, що особа не знаходиться на підконтрольній території України, ні те, що в нас розпочався військовий конфлікт на сході, чи те, що особа не перебуває за місцем свого проживання. Ми маємо проблему із дискримінацією переселенців. Якщо звичайний пенсіонер може переїхати на іншу територію України, то це не становитиме проблеми, він отримуватиме повністю всю пенсію на відповідній території, і його не перевірятимуть. У випадку, якщо мова йде про внутрішньо переміщених осіб, їх обов'язково перевірять, чи вони дійсно проживають за тією адресою, яку вказали, і після того ще буде періодична перевірка його перебування за цією адресою. Чи це різний підхід? Так, є. Чи є він виправданий? Ну знову-таки, якщо мова йде про адресну допомогу переселенцям на відшкодування вартості житла та оплати комунальних послуг, то такий підхід може бути виправданий. Якщо мова йде про обмеження виплат пенсій, то в мене є величезні сумніви, що такі дії є виправданими. Що стосується монополії Ощадбанку, то будь-який пенсіонер може обрати будь-який банк, а переселенець повинен отримувати виплати лише в Ощадбанку і періодично з'являтися, щоб продовжити дію картки. Чи є це правомірним? Це питання є спірним. Я звернулася із позовом щодо дискримінації до суду, і це питання вирішуватиме суд.

— Умовою дії карток, за якими можна отримати соціальні виплати, в тому числі пенсії, є проходження фізичної ідентифікації клієнта в Ощадбанку. Тобто переселенці, в тому числі пенсіонери, повинні з'являтися перші два рази кожні шість місяців, у подальшому — кожні 12 місяців задля продовження дії таких карток. Чи вважаєте таку ситуацію спробою побороти пенсійний туризм, чи це є порушенням прав та свобод переселенців?

— Розпочнімо з того, чому з'явився пенсійний туризм? Тому що протягом двох з половиною років жодним чином не врегульовано питання, як сплачувати пенсії на непідконтрольних територіях. Зрозуміло, що з точки зору банальної логіки, досить важко розраховувати на те, що хтось ризикне перевозити готівку на непідконтрольну територію. Але, тим не менше, розробити механізм, який би врегулював питання виплат пенсій, яку вони заробили своєю працею, було б потрібно. Адже що таке пенсія? Це спосіб публічної домовленості: я працюю все своє активне життя, сплачуючи певні кошти в Пенсійний фонд, і після того, як виходжу на пенсію, відповідно Пенсійний фонд надає мені грошову допомогу. Чи вині ті люди, які сьогодні залишилися на непідконтрольній території, що у нашій країні відбувається військовий конфлікт? Не думаю. Чи можемо ми говорити про те, що пенсіонери у нас є основними фінансистами тероризму? Теж не думаю. Основна проблема — відсутність цього механізму, тому склались підстави для пенсійного туризму. Адже люди можуть отримати пенсію, і відповідно якісь кошти на проживання тільки у випадку, якщо вони мають статус внутрішньо переміщених осіб. Зрозуміло, що велика кількість людей у зв'язку з цим намагалася отримати відповідний статус, продовжуючи проживати на непідконтрольній території. Тут знову виникає запитання: чому? Чому вони обирають небезпечний для себе спосіб життя на непідконтрольній території, а не переїжджають? Відповідь проста:

«держава мало що зробила для переселенців».

На сьогодні майже немає місць, де могли б жити переселенці, і держава нічого не робить для того, щоб їх створити, практично немає робочих місць, де б переселенець-пенсіонер міг працювати. Відповідно, оскільки немає такої турботи з боку держави, не маємо механізму, наприклад, як вивезти з непідконтрольних територій тих людей, які потребують сторонньої допомоги, ці люди залишаються на непідконтрольних територіях без турботи з боку держави. Вони вимушені шукати спосіб, як отримати хоча б якісь кошти. З другого боку, держава теж займає позицію, що не платитиме тим, хто не є переселенцями. Я можу погодитися з таким підходом, якщо мова йде про виплату адресної грошової допомоги. Зрозуміло, що тим особам, які не переїхали на підконтрольну територію, ці кошти сплачуватись не повинні. І тут я погоджуюсь із позицією держави щодо необхідності перевірок виплат виключно адресної допомоги для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг.

— Для призначення (відновлення) соціальних виплат органи соцзахисту проводять перевірки фактичного місця проживання внутрішньо переміщених осіб. Чи законні такі перевірки?

— Ми є третьою стороною в судовій справі, яку було ініційовано одним із переселенців стосовно тих перевірок, які проводяться органами соціального захисту, точніше, комісіями, порядок створення яких був затверджений постановою уряду № 365. Тут цікава ситуація, тому що комісія має здійснити перевірку фактичного місця проживання внутрішньо переміщених осіб, заповнивши акт обстеження побутових умов. Взагалі-то форма такого акта передбачена законодавством, зокрема, він має бути заповнений працівником управління соцзахисту населення і для цього мають бути законні підстави. Вони є, але ці підстави не стосуються переселенців. Фактично акт має підписуватись членами комісій. Деякі переселенці нам повідомляють про те, що до них акт обстеження побутових умов приходив заповнювати прикордонник, який входить до складу комісії, і який має обов'язок заповнити цей акт.

«Проведення перевірок переселенців — це втручання в їхнє приватне життя».

Тому я прийняла рішення про те, що я виступаю третьою особою без самостійних вимог у цьому спорі на боці тих переселенців, які оскаржують цю постанову Кабінету Міністрів.

— Чи вистачить коштів у бюджеті в 2017 році на соціальні виплати переміщеним особам, адже кількість переселенців зростає? Чи очікувати від уряду змін, спрямованих на обмеження кількості осіб, які зможуть отримувати державну допомогу?

— Важко спрогнозувати дії уряду. Якщо раніше була можливість бути присутніми на засіданнях уряду і одразу там прямо говорити про потенційну загрозу правам людини, то тепер нас не запрошують. Ми позбавлені можливості відреагувати ще до прийняття акта, який несе потенційну загрозу правам внутрішньо переміщених осіб. Але у разі прийняття не правового рішення, працює механізм судового оскарження. Єдина проблема — це судовий збір, але це витрата, на яку потрібно розраховувати.

— З урахуванням останніх змін законодавства, чи існує сформована стратегія щодо внутрішньо переміщених осіб (довідки, перевірки, виплати)? Чи варто чекати переселенцям раптових змін законодавства в 2017 році?

— Стратегії немає, немає навіть проектів, які б відображали стратегічне бачення щодо внутрішньо переміщених осіб. Понад те, можна сказати, що більш активно почали розвиватись регіони, які самостійно стикнулись із проблемними питаннями переміщених осіб. Внаслідок того, що центральна влада не робить жодних зусиль, щоб допомогти регіонам у подоланні тих чи інших проблем, регіони самостійно намагаються їх вирішити. Проте є негативні та позитивні приклади.

Деякі регіони реалізували те, про що я говорила півтора року тому. Коли переміщені особи переїхали в села, які потерпали від малої кількості населення, в яких більшість будинків були покинуті та занедбані, то саме

«переселенці стали рушійною силою того, що село почало розвиватись».

Такі приклади є на Черкащині. Проте є випадки, коли велика кількість переселенців, як була, так і залишається для місцевої влади тягарем. І проблема не вирішується: не будуються нові приміщення, не ремонтуються старі. Наприклад, в місті Слов'янськ є п'ять гуртожитків, які просто треба відремонтувати і заселити туди людей, але вони не перебувають на балансі місцевої ради, і для вирішення проблеми не вистачає певних кроків. Тому це залишається проблемою регіонів, а не центральної влади, яка має відповідати за стратегію щодо внутрішньо переміщених осіб.

— На сьогодні не існує дієвого механізму компенсації за пошкоджене чи зруйноване майно в зоні бойових дій. Чи є це порушенням прав переселенців?

— Знову ж таки, оскільки відсутня загальнодержавна стратегія — ми не розуміємо, що буде завтра. Зрозуміло, що будь-який конфлікт завершується. І після завершення конфлікту виникають не тільки питання об'єднання регіонів та примирення, а й захист права власності, зокрема вирішення питання: хто має платити компенсацію за пошкодження майна?

Мова йде не тільки про будинки, які були зруйновані в зв'язку із неправомірними діями злочинних угруповань, а і майно, яке було знищене у зв'язку із законними діями сил антитерористичної операції. Але в будь-якому разі, завдана шкода має бути відшкодована. Гадаю, найближчим часом такий механізм з'явиться. У нас є також звернення з цього приводу, і ми плануємо звертатись до Прем'єр-міністра з проханням ініціювати такий механізм.

«Механізм компенсації шкоди за зруйноване майно запрацює не завтра і не післязавтра, він запрацює тоді, коли буде закінчений конфлікт».

Тоді буде з'ясовано: що, як і за чий рахунок ми компенсуватимемо, як відносити пошкоджене житло, і чи є якась частка, яка має бути компенсована Російською Федерацією.

— З якими питаннями найчастіше звертаються до вас переселенці?

— Переміщені особи звертаються з приводу неможливості отримання соціальних виплат, проблем із працевлаштуванням, обслуговування в Ощадбанку. До нас звертаються дитячі будинки сімейного типу, які переїхали на підконтрольну територію, яким необхідна допомога. У нас є величезна кількість справ, які тягнуться з лютого 2016 року, у зв'язку із так званими «списками СБУ», які мали б стати основою для перевірки, а стали підставою для припинення виплати пенсій, бо була підозра, що людина знаходиться на непідконтрольній території. А деякі з переселенців були на лікуванні, деякі поїхали в інший регіон. Іноді в «ручному режимі» вирішуємо проблеми, іноді звертаємось до суду, де виступаємо на боці осіб, права яких порушуються.

— Внутрішньо переміщеним особам допомога для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг становить 442 гривні. Інші ж не мають такої компенсації. Чи є це дискримінаційним чинником?

— Закон передбачає, що якщо ти внутрішньо переміщена особа, то маєш право на допомогу. Зрозуміло, якби останні не змушені були переїздити, то вони б самостійно платили за проживання і комунальні послуги, і самі б вирішували, як планувати своє життя. Це не питання законодавства, це питання моралі й совісті.

Спілкувалася
Наталія ТИТАРЕНКО.

У «мобільному» містечку теж буде Новий рік

Заступник харківського міського голови Світлана Горбунова-Рубан і голова адміністрації Слобідського району Харкова В'ячеслав Ілленко днями відвідали модульне містечко для переселенців. Чиновники зустрілися з його жителями, поспілкувалися зі своїми похресниками. Зустріч відбулася в новому модулі, який обладнали цього літа спеціально для занять із дітьми. В ігровій кімнаті вони малюють, ліплять із пластиліну, майструють різні вироби. Як кажуть батьки, тепер і в погану погоду в малят є місце, де вони можуть вільно побігати й поспілкуватися всі разом. Своїм хрещеним батькам діти подарували ляльок, зроблених власноруч.

Світлана Горбунова-Рубан зазначила, що всі діти, які живуть у містечку, обов'язково одержать квитки на традиційну новорічну казку, яку покажуть у Харківському національному академічному театрі опери й балету імені М. Лисенка. «Крім того, ми маємо подумати, які ще заходи потрібно організувати, щоб більше вас згуртувати. Потрібно провести Новорічне свято, запросити для дітей аніматорів», — запропонувала Світлана Горбунова-Рубан.

Батьки, своєю чергою, зазначили: поки що жодних проблем немає, усі діти одержують необхідну медичну допомогу, усі потрібні щеплення зроблені, у школах і садках усе добре.

«Для мене бути хрещеною — це насамперед відповідальність. Випадкових похресників не буває. Я хрестила тих, хто потребував моєї уваги, народився хворим, у родинах, що опинилися в складній ситуації. Ці діти з'явилися в батьків, які втратили дах над головою. У мене багато хрещеників, я не можу сказати «ні» людям, котрі звернулися до мене із проханням стати хрещеною, для мене це дуже важливо», — сказала Світлана Горбунова-Рубан.

Нагадаємо, що 16 липня 2015 року заступник міського голови Світлана Горбунова-Рубан стала хресною матір'ю шести дівчаток і семи хлопчиків, а голова адміністрації Слобідського району В'ячеслав Ілленко — їх хрещеним батьком. Обряд відбувся в храмі святого архістратига Михаїла.

У модульному містечку для вимушених переселенців із Донбасу живе майже 400 осіб, із них — 200 дітей.

Тут створено всі умови для проживання, надаються послуги пральні, з вивезення сміття, прибирання території, благоустрою. Діти ходять у садки й школи, розташовані в Слобідському районі.

Микола КОСИЙ.
Харків.

В унісон із серцем Майдану

РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ, КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ

Великий друг України й один із кращих синів Росії Борис Нємцов якось сказав, що росіяни вільно дихатимуть тільки після того, як будуть вільні українці. Революція Гідності, третю річницю якої відзначаємо, показала усьому світу, що ми можемо віддати життя за свободу. Майдан став останньою й головною барикадою правди і нової епохи. Опорою гідності та справедливості, поваги та довіри. «Станція Майдан, кінцева» — для більшості киян три роки тому стала початком нового шляху. І вже тоді в багатьох росіян, які із трепетом і захопленням стежили за подіями в Україні, теж забилося вільне серце. В унісон із Майданом.

Сергій ІВАЩЕНКО (Новосибірськ, голова правління некомерційного культурно-просвітницького фонду «Спілка українців Сибіру», один з організаторів багатьохі акцій у День незалежності України і маршу миру в Новосибірську):

— Тут, у Сибіру, теж є патріоти України, які, незважаючи на переслідування і погрози, не зрадили свого українства. І хоча ми народилися не в Україні, але дух предків у нас сильний. Адже Україна там, де живе українець. Бо Україна — в нас і ми — в Україні.

У 2014 році я організував у Новосибірську заупокійну месу за Небесною Сотнею (загиблим українцям, які виступили проти корумпованого режиму Януковича). Меса проходила за греко-католицьким обрядом у Храмі Блаженних новомучениць сестер Олімпії і Лаврентії. Що дуже символічно, бо Олімпія Біда і Лаврентія Гарасимів, греко-католицькі черниці, потерпали за свої переконання, за християнську віру. Після меси я заявив: хоч ми далеко в Сибіру, але біль і страждання земляків в Україні ми приймаємо як свої. Україна повинна бути цілою і неподільною. Правителі приходять і відходять, а свята земля України залишається, і хоч би де українці жили, її горе — наше горе, її біль — наш біль.

Крим був і буде українським. А налагодити стосунки з московією в той час, як там править психоз імперського запаморочення на тлі тимчасових перемог, досягнутих віроломством і підступністю, де порушуються договори і удар у спину, — вважається подвигом.

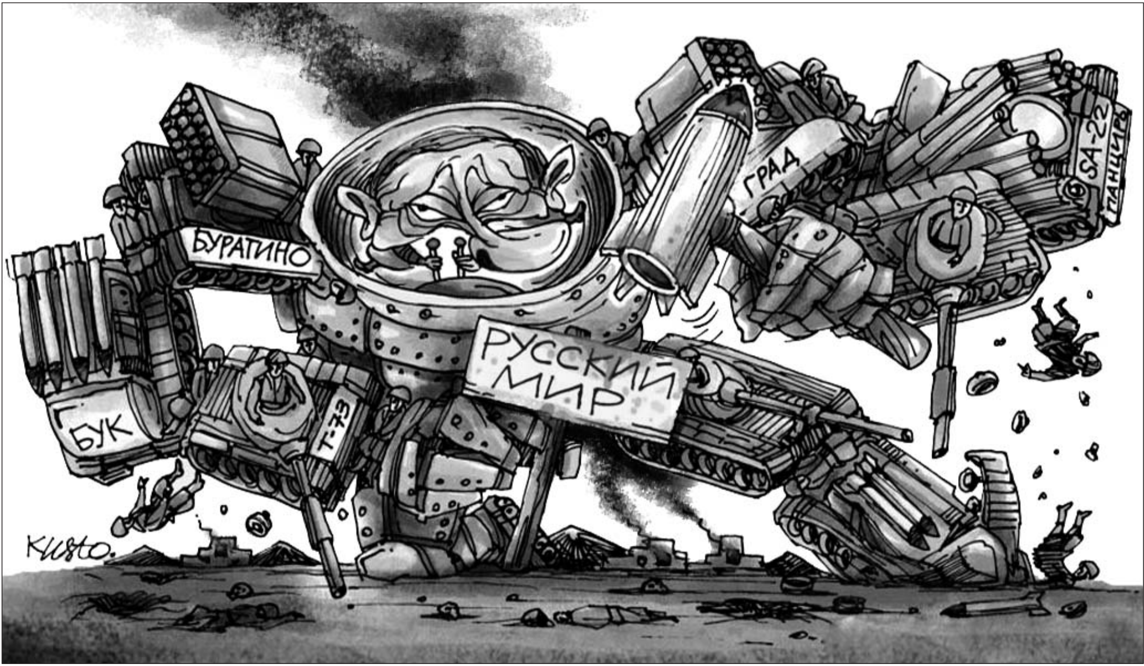
Війна закінчиться тоді, коли найманцям-терористам припинять платити газпромівськими грошима.

Домовитися поки що неможливо. Поки суспільство в московії не протверезиться, зазнавши логічної поразки. Тільки тоді народ в московії почне думати. Ці поразки московія має зазнати не тільки на військовому, а й на політичному фронтах. Лише це протверезить росіян.

Той, хто під брехливими путінськими гаслами б'є в спину, прикриваючись братньою любов'ю, не гідний перемоги.

На боці українського народу — правда, а правду перемогти неможливо. Народ України довів усьому світу, що його боротьба за незалежність і територіальну цілісність Батьківщини має високодуховний сенс. Адже, захищаючи Батьківщину, українці захищають усе людське проти нових форм відродження фашизму. І тому народ України переможе.

Зобов'язаний перемогти. Адже на нас, українців, дивляться з небес предки.

Юрій ЖУКОВСЬКИЙ (письменник, поет, журналіст, сценарист, Москва):

— Чи знаєте ви українську ніч? О, ви не знаєте української ночі! Вона готувала свої чорні крила, вона уявляла їх білими, вона готова була їх розпростати. Але на Майдан прийшли люди. Вони не дали ночі накрити Україну. Вони залишили на чорних крилах червоні краплі, наближаючи світанок. Вони злякали свою темну міль, яка відлетіла з України. Але тут прийшла довга, безнадійна російська ніч, криво осяяна червоними жирними свічками, з оскалом Майгеля крізь шипіння. Сподіваючись затримати назавжди, полуніч розтирали великим зеленим листям, напували кров'ю, змішували порошок виноградних кісточок із трояндовою гарячою олією пропаганди, чаклували курячою кісткою. Чорний кощавий профіль Майгеля силкувався стати Воландом або шаленим Йосипом, але нічні крила було підтято майданом. Замислені українські черешні пестив вітер. Верби скриплячою морзянкою відправляли сокровенне майбутньому. Українська ніч розгортала таємниці величезними чорними крилами із краплями світла й білою облямівкою. Краплі дзеркалили переливами нового.

Чи осягли ви українську ніч? Чи затрималися в заіржавілій російській полуночі, чаклували над змащенням трамвайних рейок? Ні, ви не знаєте сили й розмаху крил, що б'ліють, які тягнуть до світанку. Москва готується до всеохопної пожежі, Київ потопає в білих гордих струнких стовпчиках каштанів, холодна роса чуйної тиші української ночі леденить час, відправляючи кров у землю, з якої виростуть нові безгрежні співаючі лози для небувалого винограду.

Чи знаєте ви українську ніч? О, ви не знаєте української ночі! Вглядіться в неї. Із середини неба дивиться заграва. Неосяжний небесний звід українського болю розширився, розсунувся ще неосяжніше. Горить і дихає земля. Повітря задушливе. Скриплять верби й гусениці танків, гуркоче грім, гуркочуть снаряди, токують і переривчасто скрекочуть кулі. Божевенна ніч! Нерухомі ліси сповнені мороку, червона заграва підфарбовує небо, створюючи темні силуети вершників Небесної Сотні, нагадуючи про безтрепетну повітряну волю, що б'є пораненими крилами. Незаймані хащі черемшин і черешень полохливі, проти волі вони простягають коріння в джерельну холоднечу. Срібні тополі колишуть дивовижними дзеркалами, що розчиняють темну маслянисту рідоту телевізійного турботливого російського щастя. Шашки примарних козаків брязкать несамовито дзвіночками на броні ворогів. Україна втомлено дивиться очницями стертих сіл, силкуючись зрозуміти, що відбувається. Стогін дніпровських дзвонів розноситься шелесткими крилами чайок, отрутні водорості полинової спадщини виділяють краплі крові, що зійшла. Крізь донецьку синь кричить поїзд Сосюри, цілуючи втомлені повіки України. Зоря Полин ослабляє свій спалах, поступаючись новоросійській зорі смерті. Біле село дрімає довгоочікуваним розпачливим перепочинком, напоєне нескінченністю розлитої вишні. За плетеним із лоз візерунком бездні горить смолоскип української сакури, сповнений чорнобривою любов'ю. Марічка виходить із крижаного гірського озера, омита, оновлена й щаслива. Нічний вітер ніжно торкається листя тополь, що шелестить таємницю пробудження України. Пісні замовкли. Все тихо. Незмінним теплом світяться ранкові вологі вікна. Десь удалині, за межами України, запізніле вороняччя творить свою пізню вечерю з обвугленими стравами ідей і чашами із кров'ю. Тріскотня українських коників дряпає вічність. Звершиться крижана роса, яка очищає, змиває чорні сліди української ночі.

Елеонора КУСТОВА (Санкт-Петербург, бібліотекар):

— На нашому народі лежить дуже велика провина. До того ж усе почалося набагато раніше 2014 року. Більшовицька контрреволюція 1917 року принесла у світ вірус комунізму, що забрав більше життів, ніж усі смертельні хвороби за відомий нам відрізок історії. Комуністичних катів не було покарано, мільйони вбитих і замучених людей залишилися невідомщені. У СРСР-Росії так і не відбувся Нюрнберзький процес над комунізмом; ніхто з катів не зазнав покарання; НК—НКВС—КДБ не було заборонено.

Ця ракова пухлина, за словами Солженіцина, роз'їдає наше суспільство. Нам не соромно писати доноси одне на одного, не соромно бажати смерті іншим народам, не соромно захоплювати чужі території. Відбулась страшна моральна деградація цілої нації. Це діагноз, який треба визнати, щоб лікувати його.

Незважаючи на це, у нас є люди, в яких залишилися совість і біль за злочини нашої країни. І таких людей не так уже й мало. Це дає нам надію. Надію на зцілення і на те, що колись, нехай запізнілий, суд над комунізмом і всіма злочинами СРСР і його спадкоємців відбудеться. І після цього буде можливе відродження нормальних відносин з вами, дорогі українці, а також і з іншими народами.

А поки що... багато хто з нас дружить із вами в приватному порядку, над усіма бар'єрами, війнами, злочинами і кров'ю. Духовна близькість — це єдина справжня близькість між людьми, і їй не перешкодять жодні катастрофи й війни.

Слава Україні! Боріться далі за свою свободу! Удачі у всьому!

Тетяна ЛИТВИНОВА (Ставрополь, психолог):

— Як у багатьох росіян, у мене є українське коріння. Коли я була маленька, дід Петро передплачував журнал «Перець». Мені чомусь багато років потім здавалося, що я в цьому журналі все розуміла. Тільки тепер, коли бачу в Інтернеті пости українською, розумію, що це інша мова і я її не знаю. Як багато росіян, я думала, що українська мова насправді — не мова, і українці — не окремий народ. Знаєте, мені шкода, що я так думала. Сподіваюся, що на Україну й український народ чекає успіх.

Шкода, що від мене не залежить — зупинити війну на Донбасі і принести вам мир. Дуже сподіваюся, що він все-таки скоро буде. І колись, коли зможете, — пробачте нас. Я розумію, що просто так таке не пробачають...

Підготувала Наталія ЯРЕМЕНКО.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЛИСТИ З ЛУГАНСЬКА

Окупанти дуже бояться партизанів

На окупованих територіях місцева влада серйозно стала побоюватися партизанського руху, що набирає обертів. Як пишуть нам співвітчизники, які змушені були залишитися в Луганську і Донецьку, якщо раніше розповіді про «українські ДРГ» були лише черговою страшилкою, що давала привід ще більше «закручувати гайки», то тепер уже навіть у неофіційних розмовах витає страх.

«Днями чула в коридорі розмову по телефону одного з наших активістів-пропагандистів, — пише нам луганчанка Олена М., котра працює рядовим співробітником в одному з «міністерств». — Я не вникала в суть бесіди, але на ключову фразу, сказану дуже емоційно, не звернути увагу було дуже складно: «А що нам робити? Укри вже кругом. Вони ж нас всіх одразу повісять...». Не знаю, що йому відповів співрозмовник. Мені було досить уже цього вигуку «будівельника Новоросії» щоб зрозуміти: страшно їм. Дуже страшно. Цей тип і такі, як він, чудово розуміють, що доведеться відповідати за зраду...».

Експерти «Інформаційного опору» (ІО) повідомляють, що окупанти справді стали доволі серйозно ставитися до загрози з боку підпільників. Тому влада «республік» звернулася до військового керівництва РФ із проханням про допомогу. На даний момент до Донецька і Луганська з Росії вже прибули кілька груп спеців ФСБ (у кожній до 30 осіб). Хоча, як вважають місцеві жителі, репресіям «контрдиверсантів» буде піддано в тому числі й самі збройні формування сепаратистів.

«Багато хто брав до рук зброю, щоб заробити, однак великих грошей основна маса рядових «новоросів» так і не побачила, — пише нам Віталій К. — Мародерством займатися вже ніде, а фінансів великих за «службу», мало того, що не платять, так «командири» всіх рівнів ще й обібрати намагаються. От багато хто й кидає зброю і втікає...»

Приміром, за даними ІО, внаслідок великих втрат серед особового складу «9-го окремого штурмового мотострілкового полку морської піхоти» моральний дух бойовиків було серйозно підірвано. Вони масово стали висловлювати небажання брати участь у бойових діях. Ситуація загострилася після того, як унаслідок спроб вийти на нові позиції в районі населеного пункту Водяне втрати серед «морпіхів» становили за останні пару тижнів до 30 убитих і поранених. І тут раптом з'ясувалося, що всі три десятки «героїв» (у тому числі й тяжкопоранені) були звільнені їхніми командирами заднім числом, тож постраждалі й родичі вбитих були позбавлені права отримати обіцяні грошові компенсації. Зрештою, це стало причиною деморалізації й високого рівня дезертирства в «полку».

«Якщо у Плотницького немає грошей на утримання своїх бойовиків, то на все решту грошей немає й поготів, — кажуть луганчани. — Абсолютно всім бюджетникам — учителям, лікарям, і всім іншим — заробітну плату виплатили лише на 50 відсотків, решту поки що навіть не обіцяють. Шахтарям пощастило ще менше — в них затримка становить понад два місяці і 100 відсотків. Тому робітники двох шахт «луганської республіки» імені Войкова та Володарського готові розпочати акції протесту. За що їх уже тепер намагаються зобразити як пособників «київської хунти» і зрадниками ідеалів «молодої республіки».

Влад СЕМЕНЧУК.

Але на Майдан прийшли люди. Вони не дали ночі накрити Україну

За їхніми плечима — Маріуполь

За 24 кілометри від Маріуполя, у Широкиному, під постійними обстрілами тримають позиції морські піхотинці 36-ї окремої бригади морської піхоти. Нещодавно, до Дня морської піхоти, багато морпіхів були удостоєні орденів і медалей. Серед них — і військовий медик Тетяна Тетеїва. Вона нагороджена почесним нагрудним знаком Начальника Генерального штабу — Головнокомандувача ЗСУ «За взірцевість у військовій службі» 3-го ступеня. Відзнаку Тетяні вручив особисто генерал армії Віктор Муженко у Широкиному.

16 листопада 2016 року, Широкине, Донецька область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Трьохізбенка оживає, хоча обстріли її території з боку бойовиків тривають

— Ось бачите посадку, — показує у вікно машини Віталій Величонда. — За нею — Донецьк, а за ним уже починається окупована територія. Тож до фронту від цього місця десь метрів 300—400. Власне, всі п'ять сіл, що входять у структуру Трьохізбенської військово-цивільної адміністрації, розташовані уздовж ріки, яка вважається лінією розмежування. Кожному з цих сіл перепадало й перепадає сьогодні від обстрілів бойовиків. Щоправда, вони вже не такі сильні, як раніше, але людям набридло жити, боячись за своє життя й майно. У нас дванадцять будинків зруйновані дощенту. Чотири з них вдалося відновити, а решта так і стоять німим докором цій неоголошеній безглуздій війні.

Керівник військово-цивільної адміністрації Трьохізбенки Віталій Величонда не місцевий, раніше працював на залізниці в Попасній і на цю посаду призначений тільки в липні поточного року. Але те, з яким почуттям Віталій каже «ми», «у нас», дає підстави вважати, що він уже міцно зрісся із цим краєм і його людьми. До речі, ніхто з його попередників у кріслі керівника цієї прифронтової території довго не затримувався. Але Величонда, схоже, налаштований на довгострокову діяльність, оскільки планів намітив багато.

Ми не були в Трьохізбенці цілий рік, і те, як змінилося селище за цей час, впадає в око одразу. Побільшало людей на вулицях і доглянутих будинків. У деяких з них — новенькі дахи й вікна, яскраво пофарбовані паркани. Один хазяїн постарався й пофарбував свій у кольори українського прапора. Того напруження, яка довелося спостерігати ще рік тому, уже не було.

...Машина під'їхала до будівлі ВЦА, де вже зібралася група людей.

— Коли щось знадобиться — телефонуйте, — кинув нам Величонда й поспішив у приміщення.

ПРЯМА МОВА

Віталій Величонда, керівник Трьохізбенської військово-цивільної адміністрації:

— Зайнятість населення — це головне питання, яке ми сьогодні вирішуємо. У Трьохізбенці стоїть без навантаження туберкульозний диспансер, у якому до війни працювала значна частина населення. На щастя, він не постраждав від обстрілів і хоч завтра може функціонувати. Але складність полягає в тому, що люди побоюються їхати на лікування в зону АТО. Працюємо ми й в іншому напрямку: прагнемо створити підприємство з переробки овочів, вирощених у домашніх господарствах. Цього року, наприклад, кабачки й перець люди продавали за копійки, а часом і викидали, бо не знали, куди їх подіти. Створивши таке підприємство, ми б, з одного боку, допомогли сільгоспвиробникам, а з другого — створили б робочі місця. Але інвестора для такої шляхетної справи поки що знайти не можемо.

Сьогодні в нього прийом громадян, потрібно встигнути всіх вислухати, тому вже не до журналістів. Поки їхали в Трьохізбенку, Віталій розповів і про проблеми селища, і про те, що вдалося зробити. Ми мали на власні очі побачити, як змінилося життя прифронтового населеного пункту.

Кардинальних змін тут, звичайно, не відбулося. Скажімо, досі немає газу. Відколи в 2014 році перебили, відтоді й не ремонтують. Причина — не у відсутності коштів або в небажанні вирішувати проблему. Річ у тім, що трубу перебито на території бойовиків, а добратися туди з відомих причин неможливо. Переговори поки що нічого не дають. Крім того, газопровід передали Попаснянському райгазу. Сьогодні це практично приватне підприємство, і відносини з ним ніяк не будуються.

Без газу населенню не тільки холодно, а й голодно. Річ у тім, що тут дуже розвинене вирощування тепличних овочевих культур. У такому підприємництві Трьохізбенка й прилеглі до неї села змагаються з тепличниками Станиці Луганської. Сьогодні багатьом доводиться припинити виробництво через те, що нічим опалювати теплиці. Тверде паливо коштує дорого, та й привезти його в прифронтові селища не так просто.

Узагалі варто зазначити, що увагою міжнародних організацій Трьохізбенку не обділено. За час нашої присутності в селищі ми нарахували, крім ОБСЄ, ще чотири міжнародні місії, що займаються наданням допомоги людям, які потрапили в біду, — ЮНІСЕФ при ООН, NRC — Норвезька рада у справах біженців, Червоний Хрест, американський Mercy Corps. Кожна з цих організацій виконує на території військово-цивільної адміністрації свої програми. Зокрема, Міжнародний Червоний Хрест і благодійна всесвітня мережа «ADRA Україна» забезпечують селян безплатним паливом. Талони на вугілля й дрова одержали вже всі, а от із доставкою були проблеми, і тільки зараз їх вирішено.

Центр Трьохізбенки тішить порядком: газони, яких іще не торкнулися морози, підстрижені й доглянуті. Поруч із пам'ятником Булавіну з'явився дитячий майданчик і лавочки для відпочинку. Цього дня не стріляли, тому було тихо, спокійно й ніщо не говорило про те, що за кілометр від цього місця вже проходить фронт. Утім, була одна деталь: замість смітників на майданчику використовувалися патронники від артилерійських снарядів, і це нагадувало про страшну дійсність...

А взагалі населення звикло до пострілів і вміє розпізнавати, звідки стріляють і з якої зброї. Про це нам розповіли жителі, що створили чергу біля величезної броньованої машини Ощадбанку. Двічі на тиждень пересувне відділення приїжджає в Трьохізбенку й обслуговує населення. Комусь пенсію треба одержати, хтось хоче заплатити за комунальні або інші послуги. Люди кажуть, що це дуже зручно.

Сьогодні в п'яти селах території ВЦА на 1 118 дворів проживає дві тисячі триста осіб. Але статистика змінюється: щойно починаються активні обстріли, люди їдуть, але потім повертаються знову. Причому цей процес активізувався з підвищенням вартості комунальних послуг. Орендувати квартиру в місті нині дуже дорого для сімейного бюджету. На прифронтовій території хоч і страшно, але живеш у рідних стінах, та й із твердим паливом міжнародні організації допомагають. Працюють дитячий садок, школа, сільська амбулаторія. Усі вони відновлені після обстрілів 2014 року. І школа, і дитсадок — як намальовані. Тут тепло, світло, навіть краще, ніж було до війни. От тільки роботи в селі нема, тому тут залишилися переважно пенсіонери.

...Уже коли поверталися додому, Величонді зателефонували з міжнародної організації й запропонували зустрітися. Цікавилися проектом створення переробного виробництва. Співрозмовник одразу помітно повеселішав.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

Фото автора.

Під час обстрілу 2014 року цей будинок був зруйнований дощенту.

А взагалі населення звикло до пострілів і вміє розпізнавати, звідки стріляють і з якої зброї

Люди фронту...

ГЕРОЇ В ОСОБАХ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Позивний «Бугор» — Толя Горбенко

Доброволець, Герой і просто чарівна людина. З перших днів у батальйоні, пройшов Іловайськ і все, що було після. За знищення ворожої бронетехніки нагороджений орденом «За мужність» і багатьма медалями. Влітку 2016-го під Мар'їнкою підірвався на міні, понад 20 осколків у тілі. Вижив, незважаючи на прогнози лікарів, на жаль, обидві ноги довелося ампутувати.

Дорога в інше життя

...За спиною наша вогнева позиція — траншея поперек дороги, колоди та мішки з піском, з яких стирчить великокаліберний ствол, над усім цим — прапор України. Дуже життєстверджуюча картина. Обертаєшся назад і бачиш дорогу, що йде за обрій, що йде кудись в інше життя, з машинами на асфальті й дротами на стовпах, там люди... Дивлячись туди, переконуєш себе, що вони пам'ятають про нас...

Юрій ВЕЛИЧКО,
молодший сержант
46-го Окремого батальйону
спеціального призначення «Донбас-Україна».
Фото автора.

На одній із картин бійці впізнали свого побратима

Володимира Полицяка у райцентрі Млинів, що на Рівненщині, знають і шанують не тільки як порядного колишнього правоохоронця, а й як талановитого живописця. Зокрема, остання його картина «Кіборги» Млинівщини» присвячена захисникам донецького аеропорту — уродженцям нашого району Петру Полицяку з Борбина, Василю Соколовському з Млинова та Олександру Кравчуку з Аршичина. Причому війна так розклала гіркий пасьянс, що 22-річний Петро загинув при обороні летовища, 26-літній Олександр Кравчук зник безвісти в січні 2015-го, а 34-річний Василь із тяжкими пораненнями, але живим повернувся з фронтового пекла.

Нещодавно Володимир Полицяк разом із волонтером Любомиром Волошиним побував у військових лицарів на сході України, презентував їм виставку власних картин. Цікаво, що на одному з блокпостів військові, вгледівши картину «Кіборги» Млинівщини», розпитали про сюжет і... віддали честь героям на полотні.

Ще одна історія на передовій. Переглядаючи картину млинівчанина, бійці довго затримували погляд на одному з її героїв і врешті впізнали на ній свого однополчанина із Млинова Василя Соколовського — «кіборга» і кавалера ордена «За мужність» 3-го ступеня.

Та чи не найвищою оцінкою творчості Володимира Полицяка стало прохання до митця дев'яти вояків 128-ї гірсько-піхотної бригади написати їхній колективний портрет **(на знімку)**. Тож після повернення додому художник відклав усі справи, взявся за пензель і врешті виконав прохання вояків. Незабаром він знову побуває у них із творчим звітом.

Віталій ТАРАСЮК.
Млинів
Рівненської області.
Фото автора.

ПАМ'ЯТЬ

Зі списку «чорного» вівторка

На Прикарпатті спорудили пам'ятник Герою Небесної Сотні Сергію Дідичу (на знімку)***. Урочисте відкриття монумента героїчному землякові відбулось напередодні третьої річниці Революції Гідності у селі Стрільче Городенківського району. Вшанувати світлу пам'ять Героя України спільно з дружиною пані Галиною, дітьми та родиною Сергія Дідича на його малій батьківщині приїхали друзі, побратими з Майдану, представники влади, духовенства, громадськості, свободівці та очільник всеукраїнського об'єднання Олег Тягнибок. Присутні поклали квіти до могили Героя та взяли участь у спільній панахиді за загиблим.***

Сергій Дідич народився 3 листопада 1969 року. Громадський активіст, голова Городенківської районної організації ВО «Свобода», сотник івано-франківської сотні на столичному Майдані, депутат Городенківської районної ради, в якій очолював комісію з соціально-економічного розвитку, засновник і директор туристичного клубу «Золоте Руно». Він першим почав напрацьовувати туристичні маршрути сплавів по Дністру, які мали стати другим масштабним напрямом туристичного розвитку Івано-Франківщини. На столичному Майдані був разом із дружиною з перших днів грудня 2013-го. У Палаці Свободи (Центр культури та мистецтв) відповідав за порядок на другому поверсі. 18 лютого 2014-го граната розірвала йому сонну артерію.

Указом Президента України від 21 листопада 2014-го 44-літньому Сергію Васильовичу Дідичу присвоєно звання Героя України. На його честь названі вулиці в Івано-Франківську та м. Городенка, там же на будинку, де він проживав 14 років, встановлено меморіальну дошку. Чоловікові посмертно присвоєно звання «Почесний громадянин міста Городенки», його удостоєно медалі «За жертовність і любов до України». У загиблого залишились дочка Ірина та син Андрій.

Загалом у числі героїчної Небесної Сотні сім прикарпатців: Ігор Дмитрів, Ігор Ткачук, Роман Гурик, Михайло Костишин, Богдан Калиняк, Василь Шеремет і Сергій Дідич.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.
Фото з офіційної сторінки обласної організації ВО «Свобода Прикарпаття».

Поля, не зорані плугом, а понівечені снарядами

Такий болісний пейзаж вплав в очі хліборобу з багаторічним стажем — механізатору та комбайнеру ТОВ «Верес», уродженцю с. Камбурліївка Онуфріївського району Едуарду Альшанову, коли за шостою хвилею мобілізації потрапив в одну з найнебезпечніших зон бойових дій на сході України — під Артемівськ (нинішній Бахмут).

Перед цим Едуард пройшов навчання в Львові, здобув військовий фах артилериста та навички стрільби із «Градів». Але сам виявив бажання перейти в піхоту. «Гради» стоять на 3-й лінії оборони — це десь за 40 кілометрів від нульової позначки, — пояснив таке рішення Едуард, — а я рвався на передову»...

Комбат 2 батальйону 54 ОМБР, після прибуття нових бійців, уперше глянувши в очі Альшанову, сказав: «Будеш старшиною роти». Тож довгих вісім місяців Едуард не виїздив із «сірої зони», керував майже ста чоловіками особового складу, включаючи офіцерів. На ньому було буквально все — від бойового планування, організації несення вартової служби, командування опорним пунктом до забезпечення бійців обмундируванням, харчуванням, облаштування бліндажів та окопів.

«Починали службу з одного бінокля, — згадує Едуард, — а потім волонтери із Дніпра, Західної України попривозили нам і тепловізори, і інше військове обладнання»...

Бувало, що обстріли тривали по кілька годин, тож доводилося контролювати ситуацію в її розташуванні (район так званої Світлодарської дуги) фактично цілодобово, спати старшині щодня випадало не більш як по три години.

«Полегшення було в тому, що разом зі мною служили двоє земляків із Павлиша — Сашко Ященко, який призивався за п'ятою хвилею мобілізації, та Женя Коваленко, який прийшов служити, так як і я, по шостій хвилі мобілізації. Вони допомагали мені «виховувати» особовий склад» — розповідає Едуард.

Наприкінці служби, яка тривала п'ятнадцять із половиною місяців, через сильний головний біль Едуард потрапив у госпіталь. Там пройшов відповідний курс лікування, а також психологічну реабілітацію. Хоча, щоб зцілитися від війни, мабуть, потрібні роки.

Товариш по службі — замполіт, старший лейтенант Олег Павлюк, говорить про військовослужбовця з позивним «Ольха» Едуарда Альшанова: «Такими повинні бути всі командири в армії. Рік ми прослужили разом, і я бачив, який фантастичний авторитет він має серед армійців, як тягнув на собі всю роботу, а ще — був «грозою» для «аватарів» — будь то рядовий, чи офіцер. У нас із цим була і є велика біда. Де тільки беруть військкомати стільки любителів оковитої! І всіх їх треба було виховувати, добиватись, щоб вони виконували бойові завдання, і головне — щоб залишились живими. Едуард справлявся зі своїми обов'язками на відмінно. Він — справедлива та порядна людина»...

Звісно ж, така військова характеристика збігається з тією, яку своєю добросовісною працею заслужив Е. Альшанов у сільгоспвиробництві. Сів за кермо трактора він одразу після школи, де й отримав спеціальність механізатора. Спочатку працював у місцевому господарстві, а згодом перейшов у «Верес». З року в рік Е. Альшанов підвищував свій професійний рівень — освоїв комбайни зарубіжного виробництва «Кейс», потім — «Клас». Тож тепер уже в нього є чому повчитися.

Коли демобілізувався хлібороб, не став засиджуватись вдома, хоч мав право на два місяці відпустки, — через два тижні відпочинку повернувся в колектив. Сів за штурвал комбайна, щоб допомогти колегам у збиранні качанистої. Потім — внесення добрив, потім... Перепочивати від робіт у полі довго не випадає.

Між боями тягне в поле, до тиші і квітів.

Найулюбленіша пора для Едуарда в роботі — жнива. «Збирання врожаю приносить найбільше задоволення, бо вже видно результат праці всього колективу. А коли врожай щедрий — і душа радіє», — каже хлібороб. Саме про таку, спокійну мирну працю мріялось Едуарду Альшанову там, де й зараз рвуться снаряди, де гинуть люди, де йде війна...

Руслана СОРОКА.

Кіровоградська область.

Фото автора.

Потрібна перемога

ТОЧКА ЗОРУ

Люди один одного питають: коли нарешті закінчиться ця нещасна війна? Вони навіть не згадують про перемогу, маючи, очевидно, на увазі, що з кінцем війни прийде й вона, бажана ПЕРЕМОГА. Я спробую відповісти на це запитання, проте, аби бути переконливим, почну зі згадки про ту ахову ситуацію, в якій сьогодні перебуває Україна.

Першокласне московське брехло

Хижа Москва напала на нас у фатальні дні, коли путінський лакей і водночас за грою долі наш невдаха-президент Янукович утік зі свого високого крісла в Росію, довівши перед тим українців до Майдану, а військо держави до цілковито небоєздатного стану. Так незахищена Україна опинилася перед сильним і підступним ворогом.

Навіщо було Москві окуповувати Крим і Донбас? Вона це зробила для того, щоби перепинити Україні дорогу до Європейського Союзу. Бо її майбутнє входження до євроструктур загрожувало б недорозваленій Російській імперії загибеллю. ПУТІН розуміє: як тільки його співвітчизники усвідомлять, що європейське спрямування України йде їй на користь, московська брехлива пропаганда перестане на них впливати, і вони теж захочуть до Європи. Але це в плани кремлівського сідельця не входить, тож він вдавсь до окупації сусідньої держави. А свої кримінальні дії пояснює тим, що визволяє росіян України від гніту підступних та кровожерливих хохлів. Нічого дивного в цьому немає, бо Путін — то є першокласне московське брехло.

Тим часом українська ситуація і без нав'язаної Москвою війни достатньо серйозна: спад виробництва, масове безробіття, знецінення гривні — і в той же час жирування олігархів та постійні домагання армії чиновників від уряду підвищення зарплат, пенсій та всіляких пільг. І це, підкреслюю, без жодної уваги до того, на сході точиться млява, розрахована ворогом на десятиліття, війна, яка потребує від України величезних коштів та напруження всіх патріотичних сил.

Розігрують трагічну клоунаду

Москва вчепилася в Україну, як чорт у грішну душу, й тримає, очікуючи, коли знеможена жертва перестане пручатися. Поранена Україна лихоманно шукає виходу з вузького проміжку, але його не видко. Проте пристойний вихід таки існує, тільки керівництво України ніяк не насміліться до нього вдатися. І саме тому неоголошена війна, забираючи дорогоцінні людські життя, може тривати ще бозна скільки часу. Домовленості в Мінську породжують несміливі надії України на благополучне завершення конфлікту, проте російська сторона їх цілковито ігнорує

Уже давненько стало зрозуміло, що під час нормандських перемовин та мінських засідань до простої й зрозумілої справи, в якій, з одного боку, є агресор — Росія, а з другого — потерпіла сторона — Україна, почали вносити путінські акценти. В результаті замість того щоб вимагати від Росії беззаперечного виведення її військ з української території, розігрується трагічна клоунада, яка силує Україну проводити амністію терористів і слідом за нею — місцеві вибори під наглядом озброєних до зубів загарбників! Цей факт яскраво свідчить про те, що так звані німецькі та французькі друзі України йдуть на повідку в агресивної Росії.

Нехай би керівники Німеччини та Франції спробували хоча б у думках поставити себе на місце Петра Порошенка і уявити весь трагізм ситуації, коли окупанти захоплюють шмат території їхніх держав тільки на тій підставі, що там мешкає якась чисельність приїжджого населення, яке розмовляє тією ж мовою, що й загарбники! То чи погодилися б вони, ставши жертвами окупації, на умову загарбника амністувати терористів й провадити вибори на розпропагованій ворогом території, і тільки після здійснення цих паскудних акцій вести мову про виведення іноземних військ? Жоден справжній керівник потерпілої від окупації держави — ані Ангела Меркель, ані Франсуа Олланд — ніколи б на це не погодилися! То чому ж вони сподіваються, що Президент України має погоджуватися на щеплення ракової пухлини московської зарази на тілі України?

Отже, від цих тривалих перемовин годі чекати об'єктивності та справедливості.

Рушаймо в наступ

Україна має звернутися до керівництва США, Великобританії, підписантів Будапештського меморандуму й наполягати, щоб вони нарешті посправжньому втрутилися в конфлікт між двома країнами й зажадали, аби Росія без будь-яких умов вивела свої війська з Донбасу та Криму, а також сплатила потерпілій стороні витрати, яких вона зазнала у зв'язку з війною. І лише тоді, коли Росія виконає всі ці цілком законні претензії, конфлікт можна буде вважати вичерпаним.

Одне слово, історія повторюється, тільки в ній щоразу міняються обличчя. Колись загарбниця Німеччина не змогла перемогти СРСР тільки тому, що в його друзях опинилися сильні й багаті: США та Великобританія. Тепер же загарбниця Росія не зможе перемогти явно слабшу в мілітарному сенсі Україну, якщо її дієво підтримають уже згадані та інші держави. Якщо ж Москва упреться рогом, зігнорує поради підписантів меморандуму і не захоче мирно залагоджувати конфлікт, який сама й розв'язала, Україні нічого іншого не залишиться, як самій вдатися до рішучих дій. На початку війни нам були на руку не надто інтенсивні бої, бо ми саме відновлювали боєздатність війська, то нині затягування конфлікту нам тільки шкодитиме, бо породжує в українців невіру в перемогу. Аби переламати цю ситуацію, ПОТРІБНО РОЗПОЧАТИ НАСТУП. Без цього власного вирішального кроку ми ризикуємо розгубити своїх закордонних друзів та прихильників. Якщо ж підемо в наступ тепер, визволяючи від ворога СВОЮ територію, то нас підтримає весь цивілізований світ і не лише добрим словом, а це означатиме, що Росія нас не подолає.

Росія розвалиться — Україна зміцніє

Москва розуміє, що роль загарбниці її зле характеризує, тому вдає, наче не має жодного стосунку до цієї війни. Мовляв, я не я і армія не моя, це українські росіяни виступають проти Києва на захист своїх священних прав. Майже століття тому збільшовичена Росія вже використовувала цю ж мантру, назвавши війну, пов'язану з окупацією України, громадянською. Тоді ця побрехенька зійшла їй з рук. Чи не тому вона й нині сподівається в давній спосіб ошукати світ. Але цього разу закордон значно краще поінформований у питаннях, хто на кого та з якого приводу напав.

Між іншим, під час нашого наступу, як тільки українська армія пожене зі своєї землі окупантів, немає сумніву, що Росія зразу ж кине в бій регулярні війська, чим ще раз викриє перед усім світом свою загарбницьку суть.

Що ж, може бути, що почнеться справжня війна всього світу проти Росії, в якої не буде союзників. Захід допоможе Україні — хто зброєю, хто військовою технікою, хто спорядженням. У разі потреби в українському війську виникнуть польські, грузинські, татарські, чеченські, прибалтійські та всякі інші батальйони. Престиж Росії у світі впаде, її викинуть з Ради Безпеки ООН. Хай би там як було, але в цьому столітті остання імперія зла мусить остаточно розвалитися — і зовсім не обов'язково від зовнішніх втручань. Україна ж твердою ногою стане на своїх східних рубежах, вступить до ЄС та НАТО. Може статися, що населення Кубані висловить бажання увійти до складу України.

Любов до Вітчизни треба доводити ділом

А тепер — для рівноваги розповіді й шануючи об'єктивність — розгляну варіант подій, які чекають на Україну, якщо Росія не дослухається до порад підписантів Будапештського меморандуму, а ми й далі зволікатимемо з наступом. Світ захоче відпочити від повсякденної уваги до нашої країни, а патріотичні настрої більшості українців зміняться пригніченим сумуванням. Цих передумов цілком достатньо для того, аби одержати на сході своє Придністров'я, яке стане для України раковою пухлиною. Ми втратимо надію на повернення до кола європейських країн, і московська азійщина знову засмокче українців у свої болотяні нетрі — аж до майбутнього остаточного розвалу імперії.

Хіба така перспектива може влаштувати український народ? Ні і тільки ні! Отже, підсумую: нині для України настали важкі часи суворих випробувань. Нас усіх, котрі живуть на цій святій землі, московська орда змушує щоразу доводити, що ми тут, у серці Європи, невипадкові люди, що ми цієї заповітної землі й Дніпра-Славутича варті, що ми по-справжньому любимо Україну!

Якщо ж ми виявимося неспроможними захистити одвічні надбання наших славних предків і свою теперішню незалежність, то це означатиме тільки те, що ми тут випадкові люди, і наше місце не тут. Страшно про це подумати, а не лише написати, але через нашу неспроможність сюди можуть прийти інші, схожі своїми вчинками на Сталіна, Гітлера і... Путіна. Хіба нам, українцям, це треба? Тому всім, хто здатний носити зброю, нічого іншого не зостається, як іти визволяти рідні терени. Адже війну треба завжди завершувати перемогою!

Борис СИДОРЕНКО.

Москва вчепилася в Україну, як чорт у грішну душу, й тримає, очікуючи, коли знеможена жертва перестане пручатися

Постає Польська ліга наших студентів

Наприкінці минулого тижня за інформаційної підтримки «Голосу України» у Варшаві відбувся І конгрес Польської ліги українських студентів (ПЛУС). Ініціаторами та організаторами Конгресу виступили Асоціація українського бізнесу в Польщі (АУБвП), Міжнародний юридичний центр EUCON та Міжнародна рекрутингова група GLOBAL JOB GATE.

За короткий термін (три тижні) на участь у Конгресі погодилися і прибули 178 студентів з вишів різних міст Польщі: Любліна, Жешува, Катовіце, Перемишля, Кракова, Гданська, Лодзі, Вроцлава, Варшави. Конгрес проходив у актовому залі Університету Леона Козьмінського, який є одним із 67 найкращих світових бізнес-вишів (нині тут навчаються понад 700 наших співвітчизників). Учасники заслухали і активно обговорили концепцію ПЛУС, ідею студентської школи стартапів та студентської біржі праці. Перед ними виступили українські інвестори в Польщі, які розповіли про те, кого з українських студентів вони бачать у себе на роботі. З інтересом слухала молодь життєву історію голови ради АУБвП Іренеуша Дерека — поляка, який 26 років тому приїхав в Україну на навчання, закінчив вуз, залишився в нашій країні, одружився з українкою і активно веде свій бізнес. Він поділився своїм досвідом як адаптуватись у чужій країні. Проте провідною думкою, що звучала в його спілкуванні зі студентами, було те, що їх чекають в Україні, повернувшись куди з дипломом польського вишу, знаючи польську мову, вони будуть поза конкуренцією і зможуть знайти своє місце на підприємствах польських інвесторів.

Ярослав Романчук, Іренеуш Дерек, заступник директора Колегії управління і фінансів Університету Козьмінського з питань англомовного навчання Світлана Гудкова, директор з питань маркетингу Університету Козьмінського Дарія Ковальська (зліва направо).

Про те, як виникла ідея створення ПЛУС, з кореспондентом «Голосу України» поділився її ініціатор — президент Асоціації українського бізнесу в Польщі Ярослав Романчук:

— Спочатку в нас виникла ідея створити Асоціацію українського бізнесу в Польщі, яка ставить перед собою завдання, зокрема, захисту прав та інтересів українських інвесторів у Польщі. За різними даними, в Польщі перебуває на навчанні від 30 до 50 тисяч наших студентів, яким з травня 2015 року польський уряд надав змогу працювати без спеціального дозволу на роботу, виключно на підставі студентської візи (для денної форми навчання). Наші вітчизняні інвестори, котрі створили в Польщі свої компанії, досить часто шукають працівників-українців зі знанням мови, адаптованих в польському суспільстві.

— Чи не було побоювання, що студенти сприйматимуть це так, що «дядьки в галстуках» вчать їх жити?

— Нашим завданням було їх розговорити, щоб вони повірили в себе. Думаю, що нам це вдалося, судячи зі жвавого обговорення не лише концепції ПЛУС, а й студентської школи стартапів та студентської біржі праці. АУБвП не має наміру організовувати студентам ПЛУС. Асоціація лишень дає їм комунікаційну платформу, де б вони могли спілкуватися, обмінюватися досвідом та інформацією, щоб їм не треба було створювати якихось спеціальних організацій. Ми готові допомагати досвідом, матеріально підтримати організаційні процеси, а далі студенти мають працювати самі.

Нині триває відбірний конкурс до ради ПЛУС. У містах великого зосередження українських студентів будуть представництва ПЛУС, а у вишах, де є наші студенти, — «посли ПЛУС». До травня 2017 року мають бути створені керівні органи ПЛУС, після чого буде проведено II конгрес ПУЛС.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.
Фото автора.

Усі за чесність

У понеділок у Македонії офіційно стартувала передвиборна парламентська кампанія.

Напередодні представники всіх політичних партій і коаліцій підписали Кодекс про проведення чесних і демократичних виборів. «Сподіваюся, що підписання цього документа стане гарантією демократичного проведення голосування», — заявив голова Державної виборчої комісії Македонії Александр Чичаковскі.

За двадцять днів політики постараються переконати громадян країни в перевагах своєї передвиборної програми й прагнутимуть побувати в багатьох містах і селах. Дострокові парламентські вибори в Македонії відбудуться 11 грудня. Громадяни сподіваються, що вони дозволять подолати кількарічну політичну кризу, під час якої країну трясуть різні скандали й сварки лідерів двох основних політичних партій — ВМРО-ДПМНЕ, очолюваної експрем'єром Ніколою Груєвскі, та Соціал-демократичного союзу Македонії — Зораном Заєвим.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Біженець загинув у центрі Белграда

У понеділок в одному з парків у центрі Белграда, де завжди тусуються мігранти, а серби обходять це місце десятою дорогою, сталася масова бійка між біженцями з різних країн. У хід пішли ножі й кастети. У результаті одного мігранта було вбито, а ще один дістав серйозні поранення. МВС Сербії повідомило, що було «заарештовано п'ятеро мігрантів, у яких під час обшуку вилучили холодну зброю». Загиблий, за даними сербських ЗМІ, є громадянином Афганістану.

Сербські ЗМІ зазначають, що нині в країні перебуває понад 6300 біженців із країн Близького Сходу, Азії та Північної Африки. Більшість із них поміщено до тимчасових центрів утримування, але багато хто має можливість виходити за їх межі в пошуках роботи та грошей. Деякі не гребують крадіжками на ринках і в магазинах, нападами на громадян, що створює зайву напругу й занепокоєння у сербів і закордонних туристів. Тому громадяни вимагають від влади посилити охорону біля центрів з розміщення мігрантів і не дозволяти їм вільно розгулювати вулицями.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Довічне ув'язнення скасували

Касаційний суд Єгипту скасував вирок щодо довічного ув'язнення для колишнього президента країни Мохаммеда Мурсі, повідомляє ВВС-Україна. ***Призначено повторний розгляд справи, в рамках якої Мурсі звинувачують у шпигунстві на користь палестинського угруповання ХАМАС.***

Минулого тижня касаційний суд скасував смертний вирок експрезиденту. Його внесли за «участь у масових заворушеннях і організації втечі ув'язнених із в'язниці під час повстання 2011 року, яке призвело до повалення режиму Хосні Мубарака». Ще один винесений Мурсі вирок — до 20 років в'язниці у справі про кровопролиття біля президентського палацу в 2012-му — залишається чинним.

2012 року, після повалення Хосні Мубарака, Мурсі переміг на виборах, ставши першим демократично обраним президентом в історії Єгипту. В липні 2013-го його було усунено від влади і ув'язнено.

Землетрус у Японії може повторитися

Учора, близько шостої ранку, всю північно-східну частину острова Хонсю сколихнув потужний землетрус магнітудою 7,4. За даними Метеорологічного управління Японії, епіцентр його знаходився неподалік узбережжя префектури Фукушіма, на 25-кілометровій глибині. Метеорологічне управління опублікувало попередження про цунамі для чотирьох префектур тихоокеанського узбережжя і закликало населення негайно евакуюватися у безпечні місця на височині або в евакуаційні пункти і перебути там, доки загрозу не буде скасовано.

Передбачалося, що хвиля цунамі могла сягнути трьох метрів. На щастя, вона була слабша. В морському порту Сендай у префектурі Міягі цунамі становило 1,4 метра, в порту Сома префектурі Фукушіма — майже метр, в інших портах та прибережних смугах хвиля піднімалась на висоту 60—80 сантиметрів. У мережі з'явилося вражаюче відео, як припливна хвиля цунамі повернула течію річки в протилежний бік.

Підземні поштовхи викликали хитавицю і в хмарочосах Токіо. В місцях, наближених до землетрусу, постраждали десятки будинків, пошкоджено дороги. Кілька людей отримали легкі ушкодження. Жертв немає.

Нинішній землетрус стався в тих самих районах, які найбільше постраждали від руйнівного катаклізму природи в березні 2011 року. І зараз у зведеннях звучать ті самі географічні назви (аеропорт в Сендаї, наприклад, 2011-го хвилею цунамі було просто змито в океан), тому люди справді з великою пересторогою поставилися до попереджень.

Нагадують події п'ятирічної давності й адреси «слабких місць».

Енергетична компанія ТЕРСО повідомила, що на короткий час після землетрусу припинила роботу система охолодження на третьому енергоблоці АЕС «Фукушіма-2». Станція не працює, але система охолоджує 2544 паливні збірки, які перебувають у басейні з відпрацьованим паливом. Насоси не працювали півтори години, потім їх вдалося запустити. Адміністрація ТЕРСО вважає, що перерва в охолодженні не завдала шкоди довкіллю. Температура в басейні на момент зупинки насосів становила 28,7 градуса Цельсію.

У місті Іваки префектури Фукушіма сталася пожежа на території нафтового комплексу корпорації Kureha. Через 40 хвилин її погасили.

Компанія Nissan Motor, повідомила про зупинку виробничих потужностей у Фукушімі. Безпосередньої загрози підприємству не було, однак керівництво заводу, пам'ятаючи величезні збитки, які завдали землетрус і цунамі 2011-го, вирішило не ризикувати.

Уряд Японії утворив оперативний штаб, який збирає інформацію і виявляє готовність втрутитись там, де є необхідність.

Про українських громадян в Японії потурбувалося і рідне посольство: попередило про необхідність дотримуватися безпечної поведінки та назвало телефони «гарячої лінії».

На середину вчорашнього дня попередження про загрозу цунамі було скасовано. Відновився рух шінкансенів, хоча ще не скрізь. Тим часом влада попереджає про ймовірне повторення сильного землетрусу. До речі, саме так було 2011 року, коли спочатку в Японії стався землетрус меншої сили. Хочеться сподіватися, що цього разу подібного не трапиться.

Ніна БАЛИКОВА.
Токіо.

ПЛАНЕТА

Нова зустріч «нормандської четвірки» відбудеться наприкінці листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Окрему увагу Петро Порошенко та Ангела Меркель під час телефонної розмови приділили питанню надання «безвізу» українським громадянам. Як **інформує прес-служба глави держави**, канцлер ФРН підтвердила, що безвізовий режим запрацює одразу після узгодження всередині ЄС так званого механізму призупинення. Сторони обговорили питання енергетичної безпеки, а також підготовку до саміту Україна—ЄС у Брюсселі, 24 листопада.

Окрім того, Порошенко та Меркель відзначили погіршення безпекової ситуації у східному регіоні нашої держави. У цьому зв'язку наголошувалося на важливості дотримання російськими бойовиками режиму припинення вогню на Донбасі.

Узбекистан готується до виборів президента

4 грудня відбудуться вибори президента Республіки Узбекистан. Нагадаємо, що до цього майже чверть століття президентом країни був Іслам Карімов, який помер на початку вересня цього року. Згідно з конституцією республіки, у разі неспроможності президента виконувати обов'язки протягом максимум трьох місяців мають відбутися нові вибори. Вибори президента Республіки Узбекистан є значущою суспільно-політичною подією для громадян Узбекистану й дуже відповідальним процесом для кожної політичної партії. Оскільки відповідно до законодавства Узбекистану виключно політичні партії висувають своїх кандидатів у президенти Республіки Узбекистан, то вибори стають важливим інструментом посилення політичного впливу партії і досягнення партійних цілей.

Сьогодні у виборах на цю високу державну посаду беруть участь чотири політичні партії. Центральною виборчою комісією Узбекистану кандидатами в президенти Республіки Узбекистан зареєстровані: від Демократичної партії Узбекистану «Міллій тікланіш» — Сарвар Отамуратов, від Руху підприємців і ділових людей — Ліберально-демократичної партії Узбекистану — Шавкат Мірзійоєв, від Народно-демократичної партії Узбекистану — Хатамжон Кетмонов, від Соціал-демократичної партії Узбекистану "Адолат" — Наріман Умаров.

У зв'язку з цим Посольство Республіки Узбекистан в Україні розповсюдило повідомлення про те, що для проведення президентських виборів і забезпечення виборчих прав громадян Узбекистану, які проживають чи тимчасово перебувають в Україні, у приміщенні посольства за адресою: Київ, вул. Володимирська, 16 створено виборчу дільницю.

Усі громадяни Узбекистану, які перебувають в Україні на постійній чи тимчасовій основі та мають право голосу, запрошуються взяти участь у дострокових президентських виборах 4 грудня 2016 року. Для зручності голосування виборча дільниця працюватиме з 06.00 до 20.00. При собі необхідно мати паспорт. Телефони виборчої дільниці: (044) 501-50-00, 501-41-83.

Слідом за Калінінградом Росія розмістила ракетні комплекси на Курилах («Інтерфакс»)

У Шполянському районі Черкащини, де зафіксовано африканську чуму свиней, оголошено карантин, *інформує наш власкор Ліна Лебеденко-Титаренко.*
А завтра у Києві відбудеться круглий стіл на тему «Спалахи АЧС: як зберегти українське тваринництво?», *інформує Асоціація тваринників України*

На околиці Івано-Франківська правоохоронці знайшли три сховки зі зброєю. Арсенали було упаковано в целофан, складено у скляні банки та залито будівельним розчином. Загалом зі схронів вилучено 9 гранат із запалами, пістолет Макарова, патрони та п'ять одиниць саморобної зброї. Відкрито кримінальне провадження, *передає наш власкор Галина Брухаль.* **Фото надано прес-службою СБУ області.**

Нація повинна пройти цей важкий шлях

З нагоди Дня Гідності та Свободи у Сєвєродонецьку відбулася низка урочистих заходів, в яких, зокрема, взяла участь і народний депутат Ганна Гопко. Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр підготував дійство та присвятив його всім, хто повстав за демократичні цінності та європейський вибір України. «Нація повинна пройти цей важкий шлях! Ми обов'язково повернемо Крим та Донбас!» — сказала Ганна Гопко, звертаючись до жителів Луганщини. Як голова парламентського Комітету у закордонних справах вона запевнила, що Україна не одна у боротьбі із зовнішнім агресором і міжнародна спільнота допомагає нашій державі.

Павло ВОРОНЦОВ.

Фото прес-служби ОДА.

Гімн України співали усім залом.

Бачення митців

«Майдан Надії» — експозицію з такою назвою розгорнуто в Кіровоградському обласному художньому музеї. Тут відвідувачі мають можливість ознайомитися з творами Андрія Надеждіна «Співець степової Еллади» (де зображено Євгена Маланюка, котрий майже 100 років тому боровся за майбутнє української держави), Вадима Канащука «Майдан», Анатолія Кімнатного «Пробудження» та інших митців.

Частина експозиції — це документальний фотоматеріал, який віддзеркалює національно-патріотичний підйом часів Революції Гідності, емоційну атмосферу Майдану, події та людей, які зробили нас іншими.

Микола ПРАВДА,
науковий співробітник музею.

Нас не поставити на коліна

Волонтери, учасники АТО, керівники міста і області, родини загиблих на Майдані волинян, духовенство, небайдужі до долі нашої держави люди прийшли в понеділок на Театральну площу Луцька, щоб ушанувати пам'ять Героїв Небесної Сотні і полеглих у боях за незалежність України воїнів.

Митрополит Луцький та Волинський Михаїл помолився за всіх, хто загинув у боротьбі за свободу та незалежність України, освятив оновлену стелу Пам'яті. Священнослужитель закликав присутніх не забувати, що всі, хто зображений на ній, віддали своє життя за правду.

Того ж дня у луцькому Палаці культури відбулися тематичні заходи «Нас не поставлять на коліна, бо дух свободи й гідності не згас...»

Максим СОЛОНЕНКО.

Живі на віки!

В Івано-Франківську освятили стелу пам'яті Героїв Небесної Сотні. Знакову стіну, на якій установлено вирізьблені з металу силуети учасників Революції Гідності, відкрили на фасаді будівлі міськради. Поруч викарбувані імена загиблих на столичному Майдані та короткі нотатки безпосередніх учасників подій.

Духовенство, представники влади, рідні та близькі героїв, побратими та мешканці міста вшанували полеглих покладанням квітів та словами подяки за їхній жертовний подвиг. До присутніх також звернулася мати Героя України Романа Гурика Ірина, яка подякувала всім, хто пам'ятає героїв, береже спогади про ті події та з шаною відгукується про подвиг Небесної Сотні. Вона сказала, що сьогодні для матері Героя найважливішою є пам'ять. На ній «будується історія. На пам'яті робляться нові звершення».

Проект стели розробив авторський колектив скульптора Володимира Семківа та архітектора Юлії Семків.

Галина БРУХАЛЬ.

Меморіальна дошка патріоту

Меморіальну дошку воротарю молодіжної команди футбольного клубу «Авангард» Степану Чубенку відкрили на будівлі загальноосвітньої школи № 12 у Краматорську. Молодий патріот загинув у 2014 році від рук проросійських бойовиків. На заході були присутні батьки Степана, школярі, громадські діячі, керівництво області, **повідомляє прес-служба Донецької ОДА.**

Степан брав участь у мітингах на підтримку територіальної цілісності України в Краматорську, а під час окупації міста, ризикуючи життям, зняв на міській площі прапор «ДНР». У червні 2014 року хлопця, який повертався з Києва, в Донецьку затримали бойовики із батальйону «Керч» за синьо-жовту стрічку на рюкзаку. Його жорстоко катували, а згодом розстріляли.

Леонід ВАСИЛЕНКО.

Сто миттєвостей Революції в одному наметі

У день 3-ї річниці Революції Гідності у Вінниці на Європейській площі знову встановили намет. У ньому і наразі розмістили понад сто фотографій того періоду. Ініціатором своєрідної фотовиставки є депутат Вінницької обласної ради Людмила Станіславенко.

Усередині намету учасники буремних подій організували круглий стіл «Революція Гідності: тоді і три роки по тому». Разом із Людмилою Станіславенко спогадами ділилися ті, хто згуртовував людей на підтримку столичного Майдану. Це активістка Олена Павлова та голова Молодіжної ради при міському голові Вінниці Дмитро Мира. Зокрема, згадали про дуже пророчу акцію із запуском в небо синьо-жовтих кульок. На них було зображення тодішнього глави держави Януковича.

— Кульки полетіли у східному напрямку, — розповіла пані Людмила. — Згодом у тому ж напрямку вирушив тодішній Президент.

— Дуже прикро, що той ентузіазм не вдалося спрямувати на розв'язання наболілих проблем держави, — зауважила Олена Павлова.

Учасники круглого столу разом із сотнями вінничан, керівниками області й міста поклали квіти до пам'ятного знака Героям Небесної Сотні.

Віктор СКРИПНИК.

Поміняли «Залізний трон сходу» на два тепловізори і машину

У Запоріжжі влада вдень організувала невеликий мітинг на Майдані Героїв із покладанням квітів до пам'ятного знаку, присвяченого подіям 2013—2014 років. А ті, хто, власне, починав Революцію Гідності у Запоріжжі, зібралися ввечері. Під час вечірніх заходів демонстрували відео подій тририічної давнини, запалили факели та фотографувалися на виставленому тут «Залізному троні сходу». Скульптуру, створену із фронтового металу **(сайт «Голосу України» про неї розповідав)**, уже продано на аукціоні за 150 тисяч гривень. Утім, тут відбувся безгрошовий обмін: «Трон» — на два тепловізори та автомобіль. Усе виручене добро розподілене між 72-ю та 128-ю бригадами, які нині перебувають на фронті.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Разом співали рідні люди

Фестиваль «Родинне коло», який є уже традиційним для Радивилова Рівненської області, збирає талановиті творчі родини з різних куточків Радивилівського району. Цьогоріч на культурно-мистецькому святі свою майстерність продемонстрували батьки і діти, брати і сестри, співочі подружжя...

За словами начальника відділу культури і туризму райдержадміністрації Тетяни Шуст, це пісенне дійство, яке відбулося в районному Будинку культури, стало ще одним виявом земляцького таланту, доказом того, що українська пісня зближує, єднає, гуртує людей.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів
Рівненської області.

На знімку: на пісенному фестивалі «Родинне коло» у Радивилові.

Фото надане автором.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Покращать якість газу

Український газ кращої якості отримуватимуть споживачі Генічеського району Херсонщини. Фірма «Пласт», що обслуговує свердловини Стрілківського родовища, розпочала роботи зі встановлення сушарки. Цей комплекс очищатиме газ від домішок води, які спричиняють іржавіння трубопроводів та у морози забивають їх шматками дрібного льоду. Обладнання обіцяють запустити в експлуатацію ще до початку наступного року. Цікаво, що на якість газу городяни нарікали вже давно. Але «ворушитися» постачальник почав тільки після того, як керівництво РДА публічно висловило незадоволення його роботою. Та заговорило про необхідність повернення свердловин родовища у розпорядження держави **(«Голос України» про це писав раніше).**

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

Пікетувальники заблокували тунель

Жителі села Павлівка перекрили в Роздільнянському районі тунель на дорозі Р-33 Вінниця—Турбів—Гайсин—Балта—Великомихайлівка, щоб звернути увагу влади на жахливий стан дороги у своєму населеному пункті.

Мітингувальники вимагають відремонтувати її в найкоротший строк. Дорога, за їхніми словами, не відповідає умовам безпечного руху.

Справді, до селян сьогодні не можуть доїхати ні «швидка», ні пожежна. Проблематично також вчасно дістатися на роботу, адже автопарк відмовляється випускати автобуси на маршрути, пояснюючи це тим, що не можуть гарантувати безпеку пасажирів.

Люди також зібрали підписи з вимогами розпочати негайний ремонт.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

ЦИФРА

У 1,3 млн. грн. оцінили збитки прокурори від порубки 280 ясенів та дубів у Сумському районі. Одному із зловмисників уже вручено повідомлення про підозру. Лише за добу на Сумщині зафіксовано п'ять фактів незаконних оборудок з деревиною, яку транспортували у вигляді дров або лісу-кругляка.

Володимир ЧЕРНОВ.

Просять притулку

У міжнародному пункті пропуску «Нові Яриловичі» в Чернігівській області на українсько-російському кордоні громадянин РФ звернувся із заявою про надання йому статусу біженця.

Як повідомив начальник прес-служби Чернігівського прикордонного загону Олександр Дудко, 45-річний чоловік заявив про переслідування на батьківщині за громадянську позицію, спрямовану проти правлячого режиму. Прізвище втікача та інші деталі прикордонники не повідомляють, враховуючи, що прохач політичного притулку відправлений в управління Державної міграційної служби в області, де і буде прийнято остаточне рішення.

Підполковник Олександр Дудко додав, що за останні два роки це вже шостий росіянин, який проситься жити в українській державі, тікаючи від репресій.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігівська область.

...Не всі бідні і чесні

На Закарпатті вирішили перевірити переселенців — чи справді бюджетні гроші виплачуються тим, хто цього потребує.

Отже, на обліку в органах соціального захисту населення області перебуває 3482 внутрішньо переміщені особи. Цікаво, як і де вони мешкають, чи точно вказують адресу у довідці про взяття на облік. Фахівці провели 837 перевірок матеріально-побутових умов життя переселенців, які отримують соціальні виплати, субсидії та пільги. За їх результатами, повідомили в ОДА, 68 відмовлено у такій допомозі. Серед причин відмови — наявність у переселенців депозитних рахунків, сума вкладів на яких перевищує 14 тисяч гривень, фактичне проживання за межами області, а також наявність у власності житла. Від початку року внутрішньо переміщеним особам в області виплачено понад 12 млн. грн., зокрема й на оплату комірного.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

За минулий тиждень на Рівненщині на грип та ГРВІ захворіли 5244 особи (ОДА)

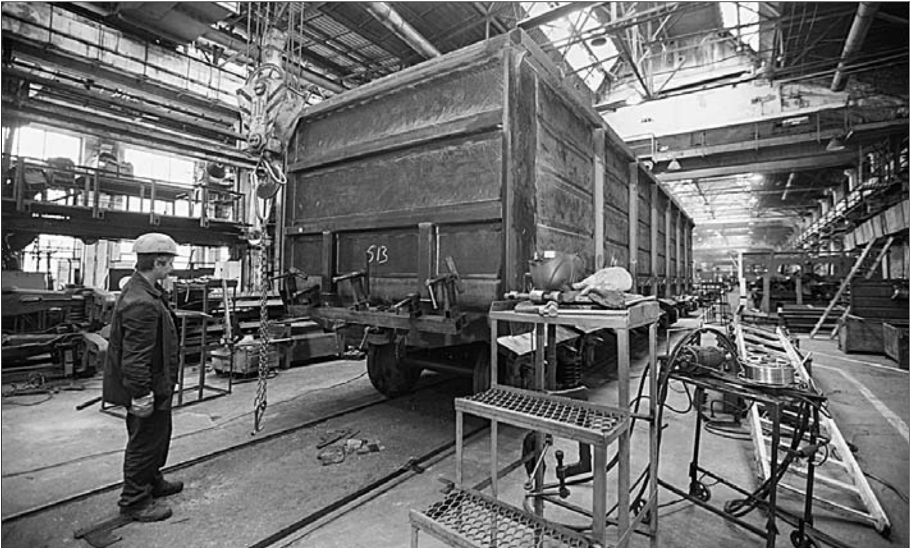
РЕГІОН: ПОЛТАВЩИНА

Вагонобудівників нарешті завантажили роботою

На Крюківському вагонобудівному заводі вже виконують замовлення Укрзалізниці на виготовлення для неї 350 вантажних вагонів.

Договір між ними було підписано днями після завершення тендерних процедур. Йдеться про напіввагони моделі 12-783 із модернізованим візком, який істотно збільшує міжремонтний пробіг. Вони є універсальними і призначені для перевезення сипучих, пакетованих та інших вантажів, що не потребують захисту від атмосферних опадів. Виробничий графік кременчуцьких вагонобудівників сьогодні досить напружений. Згідно з ним, вони повинні поставити замовнику всі вагони до кінця року.

А перша партія в кількості 50 одиниць має надійти його підрозділам уже на початку грудня. Однак таке завантаження роботою і, власне, відновлення партнерських зв'язків після підписання 10 листопада меморандуму про співробітництво між Укрзалізницею і ПАТ «КВБЗ» неабияк обнадіює колектив останнього. Голова наглядової ради вагонобудівного підприємства Володимир Приходько назвав реалізацію цього договору знаковою подією. Адже він став першою такою угодою між згаданими партнерами за останні три роки.

На знімку: в цехах вагонобудівного підприємства знову кипить робота.

Фото з сайту ПАТ «КВБЗ».

Із кукурудзою ухилялися від податків

На Полтавщині податківці викрили тіньову схему ухилення від сплати податків експортерами сільгосппродукції. Як з'ясувалося, одне з підприємств обласного центру експортувало кукурудзу на адресу фірми, зареєстрованої в офшорній зоні. При цьому згадану продукцію купували за готівку в аграріїв Полтавщини та сусідніх областей. А от відображати такі операції купівлі-продажу в бухгалтерських і податкових документах «забували»...

Натомість до офіційних документів, які підтверджували перетин митного кордону, вносили завідомо неправдиві дані про походження зерна. Потім його транспортували та зберігали у морських терміналах Миколаєва. Звідти висококліквідну продукцію вивозили за кордон із «прицілом» на незаконне застосування нульової ставки податку на додану вартість.

Під час обшуку правоохоронці та податківці вилучили зерна кукурудзи на суму 8,2 мільйона гривень. Водночас накладено арешт на рахунки заснованого тіньовиками підприємства у п'яти банках. За фактом службового підроблення, що спричинило тяжкі наслідки, вже відкрито кримінальне провадження. Зловмисникам світить до п'яти років позбавлення волі.

Василь НЕЙЖМАК.

З Луцька до Харкова без пересадок

Уперше за 143 роки залізничного сполучення на Волині мешканці поліського краю отримають можливість доїжджати до Харкова без пересадок. Починаючи з 12 грудня два причіпні вагони (купейний і плацкартний) курсуватимуть між Харковом і Луцьком. З Луцька по непарних днях вони вирушатимуть о 12.30 разом з поїздом Ковель—Новоолексіївка (раніше Ковель—Сімферополь), прибуватимуть на станцію ім. Тараса Шевченка о 22.52, а вже о 1.05 у складі поїзда станція ім. Тараса Шевченка—Харків вирушатимуть далі на схід. До Харкова поїзд прибуватиме о 8.17.

З Харкова до Луцька вагони вирушатимуть по парних днях о 15.30 і прибуватимуть до обласного центру Волині об 11.14. Вартість проїзду до кінцевих станцій: у купейному вагоні — 210 гривень, у плацкартному — 159. Як зауважив начальник станції Луцьк Алігейдар Багіров, поки що передбачається, що причіпні вагони курсуватимуть до 25 березня. Але не виключено, що за наявності достатньої кількості пасажирів термін буде продовжено. До речі, цим поїздом з Луцька можна буде доїхати до Кременчука, Полтави, Кобеляк.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Скажи «Ні!» зарплаті в тіні

Працівники Пенсійного фонду в Хмельницькому і управління праці та соціального захисту населення провели акцію, щоб привернути увагу хмельничан до проблем тіньової зайнятості. До акції долучилися представники міськради, Державної податкової інспекції, центру зайнятості, управління держпраці, територіального відділення асоціації платників податків. Вони пройшли вулицями міста, роздаючи перехожим листівки із закликами офіційно влаштовуватись на роботу та сплачувати податки. Фахівці одразу роз'яснювали, як правильно оформити всі документи і що вимагати від роботодавців.

Самі чиновники протягом року провели понад два десятки засідань спеціальної комісії, під час яких заслухали майже три сотні суб'єктів господарської діяльності та обстежили на місцях роботу восьмисот суб'єктів господарювання. Під час таких перевірок намагалися передусім роз'яснити працівникам важливість та переваги офіційного працевлаштування, видавали пам'ятки про основні їхні права.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

На сесію принесли труну

На сесії Львівської обласної ради стався безпрецедентний випадок. Депутати більшістю голосів надали слово учасникам акції «Стоп лісоцид». Активісти зайшли до сесійної зали з труною, в якій лежала суха ялинка. Так вони висловили свій протест проти вирубки лісу та зловживань у лісовій галузі.

Поряд ще один мітинг провели працівники лісових господарств, які звинуватили активістів в організації проплачених мітингів.

Голова обласної ради Олександр Ганущин запропонував учасникам акції активніше долучатися до роботи екологічної комісії та круглих столів, на яких обговорюють проблеми лісової галузі. І на прощання попросив активістів винести із зали бутафорний реквізит.

Дискусія закінчилася мирно і без скандалу.

Богдан КУШНІР.

Львів.

ФОТОФАКТ

Нагородженням відомчими та корпоративними нагородами, а також оновленням дошки пошани Кіровоградської дирекції УДППЗ «Укрпошта» кіровоградські поштовики відзначили професійне свято — День працівників радіо, телебачення та зв'язку (на знімку).

Фото Петра МЕЛЬНИКА.

Кіровоградська область.

Дамба захистить від повені

Реконструкція дамби Хаджибейського лиману, що на окраїні Одеси, активно триває. Аварійні роботи із запобігання руйнуванню тіла дамби проводять на об'їзній дорозі, яка проходить нею. На аварійній ділянці організовано однобічний рух, регульований світлофорами.

Роботи зі зміцнення проводять під контролем водолазів. Будівельники після відповідної підготовки поверхні розгортають мати з водонепроникного матеріалу, які заповнюють спеціальним вібростійким бетоном. Потім встановлюють водовідбійні бетонні блоки уздовж дороги й краї матів під водою для запобігання їх розмиванню.

На думку фахівців, після проведення аварійних робіт необхідно буде понизити рівень води у Хаджибейському лимані.

Виділено кошти на зміцнення тіла дамби на аварійній ділянці в 900 метрів. Це та частина, де через вимоїни, які утворилися, вода просочувалася за дамбу й загрожувала затопленням мікрорайону Хаджибейський і Пересипу загалом.

Нині дамбою проходить об'їзна дорога загальнодержавного значення, найважливіша магістраль належить до транспортного коридору, який з'єднує автодороги на Київ, Рені та Миколаїв. Водночас дамба перебуває в аварійному стані і є об'єктом підвищеної небезпеки.

У 2016 році за рахунок бюджетних коштів передбачено витрати на суму 41 млн. грн. на проведення першочергових заходів, а також 2 млн. — на систему аварійного скидання паводкових вод.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

СПОРТ

За абсолютної переваги господарок

Гандбол. Київ. Збірна України здобула перемогу на Кубку Турчина-2016. У фінальному матчі, який відбувся у київському Палаці спорту, підопічні Бориса Чижова обіграли національну команду Азербайджану — 37:19 (20:8). У поєдинку за третє місце збірна українських клубів перемогла юніорську збірну нашої країни — 31:19 (18:8).

Відзначимо, що головна жіноча команда Україна виграла Кубок Турчина другий рік поспіль. У фіналі 2015-го українки обіграли ГК «Гомель» (Білорусь). А 2014 року змагання не проводилися.

Як відомо, традиційний турнір гандболісток присвячено великому українському тренерові Ігорю Турчину, якому 16 листопада виповнилося б 80 років.

Увага: поєдинки!

Футбол. Матч 5-го туру групового етапу Ліги чемпіонів «Наполі» (Італія) — «Динамо» (Україна, Київ), котрий відбудеться в Неаполі сьогодні (початок о 21:45 за київським часом), обслуговуватиме румунська бригада арбітрів на чолі з рефері Овідіу Гацеганом.

Асистенти — Октавіан Шоврім і Себастьян Георге. Арбітри за воротами — Раду Петреску і Себастьян Колтеск. Четвертий арбітр — Раду Гінгуляк.

***

Відомі також арбітри, які працюватимуть на матчах українських клубів у 5-му турі Ліги Європи.

Поєдинок «Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Коньяспор» (Туреччина) судитимуть шотландські фахівці на чолі з рефері Кевіном Кленсі. Його асистенти — Девід Макгікі і Грем Стюарт. Арбітри за воротами — Стівен Маклін і Дональд Робертсон. Четвертий арбітр — Дуглас Поттер.

Зустріч відбудеться у Львові на «Арені Львів» і розпочнеться о 20:00 (за київським часом).

Зустріч «Фенербахче» (Туреччина, Стамбул) — «Зоря» (Україна, Луганськ) розсудять австрійці. Рефері — Гаральд Легнер. Лайнсмени — Андреас Гайденрайг і Максиміліан Коблич. Арбітри за воротами — Александр Гаркам і Юліан Вайнбергер. Четвертий арбітр — Андреас Штаудингер. Матч на «Шюкрю Сараджоглу» розпочнеться о 18:00 (час у Туреччині і в Україні однаковий).

Дата національного дербі відома

Українська футбольна Прем'єр-ліга затвердила дату і час початку матчу 18-го туру чемпіонату країни «Динамо» (Київ) — «Шахтар» (Донецьк). Зустріч відбудеться в понеділок, 12 грудня, на столичному НСК «Олімпійський». Початок о 19:00.

Відзначимо, що останній матч у груповому турнірі Ліги чемпіонів проти «Бешикташа» (Туреччина, Стамбул) кияни проведуть у Києві у вівторок, 6 грудня. «Шахтар» 8 грудня зіграє в Лізі Європи проти «Браги» в Португалії.

Нагадаємо, що матч першого кола (7-й тур) між цими суперниками, котрий відбувся у Харкові 9 серпня, закінчився нічиєю (1:1).

Зі складами визначилися

Біатлон. Тренерський штаб збірної України визначився зі складами, які виступатимуть на першому етапі Кубка світу в Естерсунді (Швеція) з 27 листопада по 4 грудня, а також на етапі Кубка IBU у Бейтостолені (Норвегія) 25—27 листопада.

Кубок світу. Сергій Семенов, Дмитро Підручний, Олександр Жирний, Артем Прима, Віталій Кильчицький, Володимир Семаков; Олена Підгрушна, Юлія Джима, Ірина Варвинець, Анастасія Меркушина.

Кубок IBU. Руслан Ткаленко, Артем Тищенко, Віталій Труш, Антон Дудченко, Андрій Доценко; Надія Бєлкіна, Яна Бондар, Юлія Журавок, Ганна Кривонос, Марія Кручова, Христина Дмитренко.

Правоохоронці Черкащини затримали мешканця Звенигородки, котрий зберігав півтонни фальсифікованої горілки (Ліна ЛЕБЕДЕНКО-ТИТАРЕНКО)

Обласна рада Херсонщини заборонила вирубування лісів та лісосмуг. Депутати пояснюють, що тільки протягом нинішнього року винищення зелених насаджень завдало лісгоспам краю збитків на 2,6 мільйона гривень. Тож поки діє мораторій, облрада повинна визначитися із долею та правовим статусом рукотворних гаїв Таврії, затвердивши програму «Ліси Херсонщини», розраховану на три майбутні роки. Адже їх охорону та утримання перестали фінансувати з державного бюджету, а в регіональній скарбничці відшукати для цього 60–70 мільйонів гривень на рік складно, *інформує наш власкор Сергій Яновський*

Чехія допоможе замінити шифер на нешкідливу покрівлю

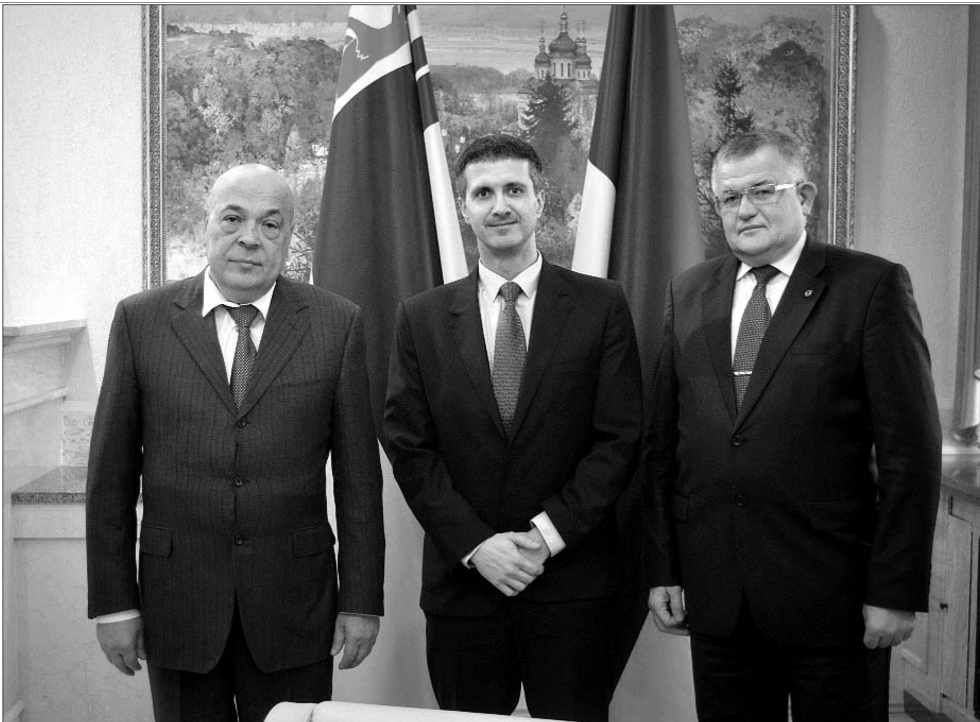
Шиферне покриття шкіл, садочків та медичних закладів Закарпаття планують замінити на екологічно чисті та безпечні для здоров'я матеріали.

Для цього залучатимуть і закордонних партнерів області, зокрема чеські краї Височина та Пардубіце. З ними Закарпаття успішно співпрацює над проектами реконструкції об'єктів соціальної сфери. Про це йшлося під час зустрічі голови Закарпатської ОДА Геннадія Москаля, повідомляє його прес-служба, з новопризначеним Генеральним консулом Чеської Республіки у місті Львові Павелом Пешеком. Дипломат перебував в області з кількаденною поїздкою.

Адже до 90% садочків та шкіл Закарпаття, які зводилися переважно в радянський період, покриті шифером, котрий, за словами Г. Москаля, заборонений до використання у країнах ЄС через домішки у ньому азбесту. Шифер не тільки шкідливий для здоров'я, а й нестійкий до негод, що показав закарпатцям літній градобій. Наступного року в обласному та місцевих бюджетах планують передбачити кошти на заміну цих покрівель. Реалізувати відповідну гуманітарну програму планують за допомогою співфінансування із закордонними регіональними партнерами Закарпаття, зокрема і Чеською Республікою.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

На знімку: під час зустрічі в Ужгороді: (зліва направо) Геннадій Москаль, Павел Пешек і Почесний консул Чеської Республіки в Ужгороді Отто Ковчар.

Чорне море врятує Тилігульський лиман

На адміністративному кордоні Одеської і Миколаївської областей, що проходить по мосту через Тилігульський лиман, розпочалася реалізація найбільшого на Одещині за останню чверть століття екологічного проекту. Ідеться про будівництво каналу, який з'єднає лиман із Чорним морем. Жителі прибережних сіл, що розташовані неподалік Чорного моря і Тилігульського лиману, чекали початку будівництва відтоді, як лиман почав катастрофічно міліти.

Ситуація з Тилігулом багато в чому схожа із проблемами Куяльницького лиману. Колись вода тут була придатною для вживання — у лиман впадає ріка Тилігул, яка була повноводною, але в результаті безконтрольної, а часом просто безжальної, господарської діяльності, обміліла. У лиман почала проникати морська вода, у результаті випаровування рівень води знизився на 1,5 м, і солоність лиману нині перевищує солоність моря. Місцеві рибалки скаржаться на збіднілі рибні запаси. За їхніми словами, деякі причали уже неможливо використовувати: човни, які ще нещодавно там вільно швартувалися, тепер не можуть підійти до берега.

Тилігульський лиман розташований на межі Одеської і Миколаївської областей. Він являє собою долину, затоплену морем приблизно 6000 років тому. Лиман простягся на 80 км завдовжки і у найширшому місці досягає 4,5 км. Максимальна глибина становить 21 метр.

У лимані налічується 56 видів риби, 5 видів земноводних і 8 видів рептилій. На схилах лиману живе 26 видів ссавців. Велика кількість островів приваблює безліч птахів, їх тут налічується 281 вид, що становить 70% орнітофауни України. Такі види птахів, як рожевий пелікан, малий баклан, коровайка, сірий журавель, орлан-білохвіст і багато інших, є рідкісними та занесені в Національну і Міжнародну червоні книги.

Тилігульський лиман містить поклади лікувальної грязі, які належать до магнієво-натрієвих і є найбільшими в СНД. На прилеглих територіях виявлені поселення епохи пізньої бронзи, античної культури, черняхівської культури. Тилігул був одним із районів найбільш ранньої україно-козацької колонізації.

Тилігульський лиман за оцінками фахівців є найчистішим серед лиманів північно-західного Причорномор'я та одним з найчистіших в Європі.

Будівництво каналу Тилігул—Чорне море — ініціатива депутата Одеської обласної ради Олега Кутателадзе. Про загрозливу екологічну ситуацію з повільною смертю Тилігульського лиману депутат облради знав не з чуток. Неподалік розташовується багатопрофільний виробничий комплекс, де він працює. Тут розміщено його виборчий округ і люди півтора десятка сіл просили його взяти участь у порятунку лиману.

— Ми встигнули заскочити в останній вагон, — каже голова обласної ради Анатолій Урбанський. — Якщо не втрутитися тепер, то через 2-3 роки лиман зникне і розділиться на три окремі озера. Було розроблено проект будівництва повноцінного каналу, який з'єднає лиман з морем. Це дасть змогу підняти рівень води лиману до колишніх рівнів, знизити її солоність і оздоровить рибне господарство.

Довжина каналу становитиме 3,5 кілометра. Перші два кілометри від моря він пройде новим руслом, потім вода надходитиме через наявні озера. У місці з'єднання з морем на каналі буде встановлено шлюзове обладнання для регулювання потоку води та управління рухом риби. Також шлюз стане пішохідним мостом, який з'єднає узбережжя Одеської та Миколаївської областей. Місце забору води буде обгороджено спеціальними 70-метровими бунами, щоб не пустити в канал тверді наноси.

Проект пройшов екологічну експертизу, і сьогодні розпочато будівництво цих двох об'єктів. Згідно з проектом, глибина каналу буде понад два метри, ширина — більш як двадцять, конструкція шлюзу дасть можливість пропускати маломірні судна заввишки до 3,5 м.

На додаток до 10 мільйонів гривень, які виділила на порятунок Тилігулу обласна рада, очікується фінансування з державного бюджету.

За словами народного депутата Павла Унгуряна, Кабмін має затвердити план екологічних заходів, в якому першим пунктом значиться фінансування цього проекту в сумі 25 мільйонів гривень. Ці гроші планується виділити на закупівлю необхідних матеріалів: шлюзового обладнання, залізобетонних конструкцій буни та полімерного обсадного шпунта, який втримуватиме стіни нового каналу від зсуву.

Роботи з будівництва каналу в повному обсязі планується закінчити до кінця майбутнього року.

Як перспективний план нині розглядається можливість будівництва автомобільного мосту, який найкоротшим шляхом з'єднає Сичавку (Одеська область) і Коблеве (Миколаївська область), що дасть змогу розбудовувати інфраструктуру одеської ділянки узбережжя.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Гори сміття: перший крок з утилізації зроблено

У Хмельницькому поблизу міського сміттєзвалища запрацювала лінія для сортування, збирання та оброблення вторинної сировини. Її збудувала приватна фірма, використовуючи чеський проект. Щороку тут сортуватимуть 120 тисяч тонн сміття. Символічно лінію для сортування відкрили у Всесвітній день переробки вторинних відходів. Тепер із загальної маси сміття на ній зможуть відділяти папір, деревину, металобрухт. Повністю вилучатимуться всі види пластмас: ПЕТ-пляшки, вироби з поліетилену, поліпропілену, полістиролу, полівінілхлориду, полікарбонату. Окремо відбиратимуть і склобій. Уся ця вторинна сировина відвантажуватиметься на переробні підприємства.

— Нині сортувальні потужності підприємства становлять тисячу кубометрів відходів на добу, — розповів власник лінії приватний підприємець Олександр Слюсар. — Але невдовзі плануємо розширювати потужності, поставити додаткову лінію для того, щоб переробляти всі побутові відходи міста.

Поки що на сортуванні працює семеро робітників. Та коли робота піде на повну потужність у дві зміни, кількість робочих місць зросте до тридцяти.

Хоча сортування не розв'язує проблему переповненого міського сміттєзвалища, проте допоможе значно зменшити навантаження на полігон твердих побутових відходів. Адже майже третина відібраної вторинної сировини відправлятиметься на переробку.

Усі відходи на проммайданчик доставляються сміттєвозами хмельницького комунального підприємства «Спецкомунтранс». Уже звідти за допомогою навантажувача подаються в приймальний бункер сортувальної лінії. А потім до роботи стають сортувальники. При цьому органічні залишки із транспортера знову навантажуються у самоскиди, які вивозять їх на полігон відходів. А відсортована та перероблена сировина пресується в тюки по 300—500 кілограмів.

Лінія має стати початком розв'язання давньої екологічної проблеми обласного центру. За словами заступника міського голови Володимира Гончарука, змінювати роботу міського полігона твердих побутових відходів потрібно було вже давно, адже він практично вичерпав свій виробничий ресурс: «У міськраді створено комісію, яка займається розв'язанням проблеми утилізації. Її представники вже побували у багатьох містах України та у Польщі і Чехії, де ознайомилися з утилізацією звалищного газу, відвідали сміттєспалювальні заводи, вивчали кращий досвід. Після цього було розроблено масштабний план робіт, а сортувальна лінія — це один з перших кроків, який необхідно зробити, щоб кардинально змінити ситуацію».

Найближчим часом міська влада хоче закупити вантажні ваги, укласти угоди на співпрацю з Науково-дослідним та конструкторсько-технологічним інститутом міського господарства, де визначать морфологічний склад відходів за 35 показниками. Сподіваються і на реалізацію проекту з утилізації звалищного газу. Все це має допомогти обласному центру «розгребти» гори сміття, що десятиліттями виростали на його околиці.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото надане прес-службою Хмельницької міської ради.

Ситуація з Тилігулом багато в чому схожа із проблемами Куяльницького лиману

Формальна реконструкція: пустили дим, але забули про гідність

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

З боку це мало вигляд як дежавю... Деякі спостерігачі побачили в цій дії якийсь перформанс із «приємним запахом шин». Можливо, це була спроба реконструкції тих знакових подій. Але лише за формою. На жаль, підтекст там читався, а потім і спостерігався у картинках російських і проросійських телеканалів зовсім інший...

Мабуть, для посилення вражень про радикальні настрої «третього Майдану» групи «революціонерів» побігли мстити кумові Путіна — підпалювати офіс партії «Український вибір» Медведчука на Великій Васильківській. Але, як незабаром з'ясувалося, трохи промахнулися — завдали шкоди салону краси, що розташований поруч із ним. Щоправда, зламали офісну камеру відеоспостереження з боку вулиці. А от приміщенню Сбербанку РФ у районі площі Льва Толстого пощастило значно менше — його разбомбила інша група войовниче налаштованих «борців». Але при цьому ніхто не постраждав. За даними групи швидкого реагування Червоного Хреста, що чергували в цей день у центрі столиці, до них звернулися по допомогу кілька людей із забиттями, отруєнням димом. Парамедики також госпіталізували дівчину після «падіння з висоти» на вході в підземний перехід станції метро.

Уночі «перформанс» продовжився біля будинку телекомпанії «Інтер», який зловмисники намагалися підпалити коктейлями Молотова.

Організатори провокаційної «реконструкції», присвяченої ними третій річниці Євромайдану, взяли за основу вуличного дійства агресію. А не людську та громадянську гідність, яку в листопаді-грудні 2013 року вийшли захищати українці. Учасники подій 1 грудня на Банківській, коли «Беркут» жорстоко розігнав людей, що протестували проти побиття студентів, згадують, як тоді оберігали елітну іномарку, припарковану на вулиці, щоб її не пошкодити... Про погроми й підпали взагалі думок не було. А бруківка, щити, ціпки, коктейлі Молотова з'явилися вже потім, коли пролилася кров громадян, які мирно протестували.

Будьте пильні, не піддавайтеся на провокації, думайте — кому це вигідно?

Ольга ВІТЕР.

Херсон може залишитися без опалення

Рахунки двох найбільших теплопостачальних організацій міста вже заблокували

Мешканці квартир у херсонських багатоповерхівках б'ють на сполох: адже в холоди вони можуть залишитися без централізованого опалення. Комунальне підприємство «Херсонтеплоенерго» та ПАТ ТЕЦ, які надають цю послугу в масштабах обласного центру, днями отримали постанови Державної виконавчої служби про стягнення на користь НАК «Нафтогаз України» величезних сум. А блокування розрахункових рахунків призведе до неможливості сплатити за газ для котелень та їх зупинки уже у перших числах грудня. Тож сотні тисяч херсонців мають усі шанси зустріти новорічні свята із холодними батареями, під стукіт власних зубів.

Ситуацію із енергетикою визнали настільки критичною, що вона стала навіть предметом розгляду на засіданні Ради оборони краю. Сюди запросили й керівників підприємств-постачальників тепла. Їхні виступи були невтішні: заступник голови правління ПАТ ТЕЦ Георгій Розов та директор КП «Херсонтеплоенерго» Володимир Пепель підтвердили, що «Нафтогаз України» вимагає стягнення відповідно 96 та 4,5 мільйона гривень. Причому якщо у випадку з ТЕЦ третину цієї суми становлять борги 2012-2013 років за спожите голубе паливо, то у випадку з «Херсонтеплоенерго» це борги за несплачені штрафи та пеню минулих років.

«Цього року Верховна Рада України ухвалила відомий закон № 5273 про можливість списання штрафів та пені, нарахованих до основної суми заборгованості за газ. Заборгованість за допомогою міськради ми погасили, але від стягнення ще й фінансових санкцій «Нафтогаз» відмовлятися і не думає. Внаслідок цього опалювальний сезон у місті під загрозою зриву: нам уже зараз немає за що купувати труби для ремонту старих мереж, платити за голубе паливо та електроенергію. Якщо вдасться умовити транспортуюче підприємство не вимикати газ, це проблеми не вирішить. Адже грошей на купівлю труб та зварювальних електродів не буде. А як без них ліквідувати наслідки аварій? Ніяк», — з сумом наголосив директор КП «Херсонтеплоенерго» Володимир Пепель.

Члени Ради оборони Херсонщини звернулися до уряду України із проханням терміново врегулювати ситуацію із блокуванням банківських рахунків теплопостачальників. Якщо застосувати закон про списання штрафів та пені з якоїсь причини неможливо, то, принаймні, може йтися про реструктуризацію заборгованості — від тиску постачальника потерпають не тільки в окремо взятому регіоні, а й по всій країні. Але із розв'язанням проблеми зволікати не варто, поки у житлових масивах із центральним опаленням не сталася катастрофа.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

На знімку: засідання Ради оборони Херсонщини.

Фото автора.

ОФІЦІЙНО

Оголошується повторний відбір кандидатур на вакантну посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Котенко К. С., призначеної на цю посаду за квотою Верховної Ради України. Комітет 6 серпня ц. р оголошував відбір кандидатур на заміщення вакантної посади члена Національної ради. Проте дві із трьох кандидатур, що їх рекомендували всеукраїнські громадські організації, котрі працюють у сфері медіа, нині не можуть брати участі у відборі: Коваль Валентин Юрійович 27 вересня ц. р. призначений на посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Указом Президента №412/2016, а М'ясникова Катерина Андріївна відкликала свою кандидатуру.

У такій ситуації парламент не може виконати вимогу частини 1 статті 5 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», яка встановлює порядок призначення членів Національної ради на альтернативній основі.

У зв'язку з цим Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики відповідно до вимог частини 20 статті 85 Конституції України, статті 210 Регламенту Верховної Ради України, частини 2 статті 5 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» оголошує повторний відбір кандидатур на заміщення вакантної посади члена Національної ради.

Суб'єктами права подання кандидатур на посаду члена Національної ради України є депутатські фракції у Верховній Раді України та всеукраїнські об'єднання громадян у галузі діяльності засобів масової інформації.

Вимоги до кандидатури визначені частиною 1 статті 7 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

Подання щодо кандидатур та документи кандидатів приймаються впродовж 21 дня від дати оприлюднення оголошення.

Документи подавати за адресою: м. Київ, вул. Грушевського, 5, Верховна Рада України, Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів. Вітер південно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу, на сході до 10, у західних областях від 3 морозу до 2 тепла. Вдень 0—5 вище нуля, на заході 3—8, на Закарпатті та Прикарпатті до 12 градусів зі знаком плюс.

ЦЬОГО ДНЯ, 23 ЛИСТОПАДА

1708. Російська православна церква на вимогу Петра I піддала анафемі українського гетьмана Івана Мазепу.
1917. Створено Український генеральний військовий штаб — вищий орган управління Збройними Силами УНР.
1918. Початок висадки військ країн Антанти в Севастополі й Одесі.
1980. Народився Віталій Птіцин — солдат Державної прикордонної служби України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно).
1993. У Києві відбувся I з'їзд нейрохірургів України.
2014. Поблизу кургану Гостра Могила в Донецькій області підірвався на розтяжці Сергій Бородай — старший солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно).

НАПИШУ ВАМ І Я...

Не закривайте бібліотеку!

Звертаємося з проханням оприлюднити інформацію і достукатися до тих, з чиєї легкої руки місцева влада хоче закрити бібліотеку на Ворошилівці у місті Марганець Дніпропетровської області.

Ми відвідуємо цю бібліотеку з перших днів існування, тобто з 1990 року. Відкриття бібліотеки на Ворошилівці свого часу стало значною культурною подією в житті нашого мікрорайону. Бібліотека й понині залишається єдиним культурним центром у мікрорайонах Інститут та Ворошилівка.

Бібліотечний фонд постійно поповнюється. У читальному залі можна знайти газети та журнали, переглянути цікаві книжкові виставки. Тут до послуг відвідувачів-читачів безплатний інтернет-центр. Ми є частими гостями культурних заходів у її стінах. Працівники завжди ввічливі, уважні, доброзичливі. Це невелике затишне приміщення стало

місцем відпочинку і спілкування для багатьох пенсіонерів, самотніх людей, робітників, молоді та дітей.

Центральна бібліотека розташована в іншій частині міста, туди не кожен з нас зможе дістатися. Пільг на проїзд у місті немає, та і не кожному дає змогу це зробити здоров'я. Ми, читачі бібліотеки, просимо не закривати її, бо це позбавить нас осередку культури, особливо тепер — у час духовного зубожіння, позбавить людей можливості спілкування з найкращим другом і вихователем — книгою.

Василь БАЛАШОВ, Ніна БУГРІМОВА, Тетяна МИЦИК, Олена АНТОНОВА, Олексій ІВАЩЕНКО, Любов МЕДВЕДЄВА, Ірина ШЛЯНІНА, Володимир БЕСКЛУБИЙ, Тетяна КРІПАК, Галина ПОКЛОНСЬКА та інші.

Марганець Дніпропетровської області.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Штурмувала Сапун-гору

ЛЕГЕНДАРНІ ЗЕМЛЯКИ

Наша землячка Катерина Суржик (Ревенок) разом із однополчанами штурмувала Сапун-гору, визволяла Закарпаття, воювала на території Польщі та Чехословаччини. Її трудовий стаж медсестри сягає півстоліття! Нині Катерина Митрофанівна — почесний громадянин Більмака, невтомно бере участь у житті селища (а їй 98 років!).

«Я — людина поважного віку!» — заявила ця відважна жінка на спільному засіданні клубу «Молодість душі» і любительського об'єднання «Ветеран» у районному Будинку культури. А на мітингу біля Меморіалу Слави у райцентрі **(на знімку)** закликала солдатів АТО бути гідними нащадками дідів-прадідів, котрі розгромили нацизм у Європі.

Родом Катерина Митрофанівна із села Вершини (раніше — Новокам'янка) на Запоріжжі. У 1939 році закінчила медичну школу в місті Осипенко (так тоді називався Бердянськ), працювала у Куйбишевській райлікарні, яку очолював Петро Євтушенко. У липні 1941 року була мобілізована у Червону армію. На Донбасі разом із однополчанами потрапила в оточення і опинилася у таборі для полонених. Вночі кільком дівчатам вдалося пролізти під колючим дротом і втекти. Наша землячка пішки добиралася у рідну Вершину. І знову на службу...

У травні 1944 року радянські війська визволяли кримську землю. Велися запеклі бої за Севастополь, нацисти перетворили місто на неприступну фортецю. Наші солдати штурмували легендарну Сапун-гору (пізніше художники створили діораму про героїчний подвиг червоноармійців). Разом із бійцями була і санінструктор Катерина Ревенок. Вона надавала першу допомогу пораненим, виносила їх із поля бою. Там і сама дістала поранення.

Фронтовичка потрапила до хірургічного госпіталю, який очолював колишній головний лікар нашої райлікарні Петро Євтушенко, майор медичної служби. Він робив їй операцію. Після лікування пропонував залишитися у госпіталі, але Катерина Митрофанівна відмовилася і повернулася у рідну дивізію.

Під час бойових дій доводилося виконувати й обов'язки фельдшера. Катерина Митрофанівна нагороджена орденами Слави III ступеня, Вітчизняної війни II ступеня, Червоної Зірки, «За мужність», медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною» та іншими.

Наприкінці 1945 року нашу землячку було демобілізовано, вона повернулася працювати у Куйбишевську районну лікарню. Справу Катерини Митрофанівни продовжила її донька Зоя Андріївна, котра закінчила медінститут і багато літ працює у нашій райлікарні. Зоя Андріївна і Віталій Андрійович Кальченки вважаються кращими лікарями у цьому медзакладі.

Фронтова доля Катерини Митрофанівни описана у поемі «Стежини сестри милосердя». Твір увійшов до книги «Сполохані струни пам'яті» місцевого поета Анатолія Левади.

Костянтин ПРИЧИНЕНКО.

Більмацький район Запорізької області.

Фото Василя ПРОХОРОВИЧА.

Добро починається з кожного

Майже десять тисяч креативних, ініціативних, із загостреним почуттям відповідальності дітей активно працюють у районних та міських осередках органів шкільного самоврядування Кіровоградщини. Їхня, спільна з сільськими, селищними і міськими радами, установами та організаціями, діяльність спрямована на розбудову демократичного громадянського суспільства, вирішення питань соціального та культурного розвитку відповідних територій.

Нещодавно юні парламентарії зібралися в сесійній залі Кіровоградської обласної ради на пленарному засіданні триденної п'ятої сесії XI скликання обласного парламенту дітей з нагоди підписання тристоронньої угоди про співпрацю між обласним парламентом дітей, обласною радою та обласною державною адміністрацією на засадах рівноправності, законності, взаємодопомоги в підготовці й ухваленні перспективних та довгострокових проектів і програм розвитку територіальних громад, освітянських проектів та створення для цього спільних аналітичних робочих груп, проведення конференцій, круглих столів, дискусій з обласною владою, затверджено резолюцію Регіональної інтернет-конференції «Україна: шлях у майбутнє».

У школі управлінської майстерності юні парламентарії зустрілися з першим заступником голови ОДА Сергієм Коваленком, представниками молодіжної ради при виконавчому комітеті Кіровоградської міської ради та представниками сектору Державної регуляторної служби у Кіровоградській області, з учасниками АТО — на уроці мужності «В житті завжди є місце подвигу», відвідали лекційно-семінарські заняття обласної школи лідерів, взяли участь у комунікативних тренінгах, майстер-класах та інших цікавих заходах. А радник голови ОДА Віта Атаманчук розкрила дітям суть процесів децентралізації та її значення в сучасному українському суспільстві.

Діяльність юних парламентаріїв різнобічна. Наприклад, у Петрівському районі вони вже не перший рік займаються волонтерською діяльністю, допомагають ветеранам Другої світової війни, воїнам АТО.

«Доброю справою, що нас єднає, стало плетіння маскувальних сіток для захисників України в зоні АТО, — розповідає про роботу координатор Петрівського районного парламенту дітей, одинадцятикласниця Червонокостянтинівської ЗШ I—III ступенів Анна Стожкова. — Ми організовуємо збір одягу, речей першої необхідності, продуктів харчування, а також готуємо вітамінні коктейлі, дитячі малюнки та обереги. Щомісяця наш парламент передає зібране громадській організації «Допоможемо воїнам Петрівщини», з якою підписано угоду про співпрацю, для відправлення в зону АТО. Крім того, ми турбуємося про наших ровесників-переселенців зі сходу, про дітей із малозабезпечених сімей, яким допомагаємо грішми, шкільним приладдям, одягом та солодощами до свят. А ще наші волонтери, роботу яких координує рада волонтерських загонів учнівської молоді, проводять у кожній школі ярмарки, а виручені кошти використовують для громадської діяльності. В усіх наших починаннях відчуваємо підтримку вчителів, батьків, односельців, працівників органів місцевого самоврядування, районної газети «Трудова слава» і районного радіомовлення. А працюємо ми під гаслом: «Добро починається з кожного з нас».

Саме завдяки такій активній діяльності Кіровоградський обласний парламент дітей увійшов цьогоріч до десяти кращих в Україні за напрямами роботи в соціальній, культурологічній та гуманітарній сферах.

Анатолій САРЖЕВСЬКИЙ.

Кіровоградська область.

На знімку: під час сесії дитячого парламенту.

Фото автора.

Листи читала Оксана КАЛУГІНА

Над номером працювали: Віталій СУДДЯ, Людмила ОПАНАСЕНКО, Надія СМІЯН.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 51065

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**
Сайт — www.golos.com.ua